

REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARA GRADIŠKA
OPĆINSKI NAČELNIK

Na temelju članka 26. stavka 3. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 123/17) i članka 47. Statuta Općine Stara Gradiška («Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije» br. 14/09 i „Službeni vjesnik Općine Stara Gradiška“ br. 1/11, 1/13, 4/18, 6/18 – pročišćeni tekst i 1/21), Načelnik Općine Stara Gradiška donosi

ODLUKU
o donošenju Provedbenog programa Općine Stara Gradiška
za razdoblje 2021. - 2025. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021.-2025. godine (u daljnjem tekstu: Provedbeni program).

Članak 2.

Provedbeni program iz članka 1. ove Odluke nalazi se u prilogu ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u " Službenom vjesniku Općine Stara Gradiška".

KLASA: 023-01/21-01/31
URBROJ: 2178/24-01-21-3
Stara Gradiška, 23.12.2021. godine

NAČELNIK

Velimir Paušić dipl.ing.

PROVEDBENI PROGRAM
OPĆINE STARA GRADIŠKA
ZA RAZDOBLJE 2021. - 2025. GODINE

Stara Gradiška, prosinac 2021.

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ OPĆINSKOG NAČELNIKA	1
1. UVOD	2
1.1.Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Općine Stara Gradiška.....	2
1.2.Zakonodavni okvir.....	2
1.3.Strateški okvir	3
2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI	4
2.1.OSNOVNI PODACI.....	4
2.1.1.Položaj i smještaj	4
2.1.2.Općinska uprava i digitalizacija.....	5
2.1.3.Proračun	6
2.2.DRUŠTVO.....	7
2.2.1.Demografski pokazatelji	7
2.2.2.Stanovništvo.....	7
2.2.3.Predškolski odgoj i školsko obrazovanje	10
2.2.4.Kultura	11
2.2.5.Civilno društvo.....	12
2.2.6.Zdravstvena i socijalna skrb.....	13
2.3.GOSPODARSTVO.....	13
2.3.1.Indeks razvijenosti	13
2.3.2.Tržište rada.....	14
2.3.3.Poduzetništvo	15
2.3.4.Poljoprivreda.....	18
2.3.5.Šumarstvo	21
2.3.6.Turizam	22
2.3.7.Infrastruktura.....	23
2.3.7.1.Cestovni promet	23
2.3.7.2.Riječni promet.....	24
2.3.7.3.Obrana od poplava	25
2.3.7.4.Vodoopskrbni sustav	25
2.3.7.5.Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	26
2.3.7.6.Energetski sustav.....	27
2.3.7.7.Javna rasvjeta	27
2.3.7.8.Groblja	28
2.3.7.9.Društvena infrastruktura	28

2.3.7.10.Športsko rekreacijska infrastruktura	28
2.3.8.Postupanje s otpadom.....	29
2.4.LAG Zapadna Slavonija	30
3. MISIJA, VIZIJA I SWOT ANALIZA	32
3.1.Misija Općine Stara Gradiška	32
3.2.Vizija Općine Stara Gradiška.....	32
3.3.SWOT ANALIZA – OPĆINA STARA GRADIŠKA	33
4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE STARA GRADIŠKA ZA RAZDOBLJE 2021.-2025. GODINE	40
4.1.Mjere, aktivnosti i razvojni projekti.....	40
4.2. PRILOG 1: Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih mjera	49
5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA	50
5.1.Praćenje i izvještavanje.....	50
5.2.Vrednovanje akata strateškog planiranja	51

PRILOZI DOKUMENTU:

PRILOG 1. TERMINSKI, AKCIJSKI I FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE RAZVOJNIH MJERA

Popis slika, tablica i grafikona:

<i>Slika 1: Položaj Općine Stara Gradiška u Brodsko -posavskoj županiji.....</i>	<i>5</i>
<i>Slika 2: Izgled BioDisk-a</i>	<i>26</i>
<i>Slika 3: Položaj LAG-a u Brodsko-posavskoj županiji.....</i>	<i>31</i>

<i>Tablica 1: Broj stanovnika po naseljima</i>	<i>7</i>
<i>Tablica 2: Broj učenika u školi po školskoj godini.....</i>	<i>10</i>
<i>Tablica 3: Popis zaštićenih kulturnih dobara.....</i>	<i>11</i>
<i>Tablica 4: Aktivna poduzeća na području Općine koja su predala godišnja financijska izvješća (GFI) za 2020. g.</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 5: Popis obrta na području Općine</i>	<i>17</i>
<i>Tablica 6: Broj i vrsta poljoprivrednih subjekata na području Općine.....</i>	<i>18</i>
<i>Tablica 7: Broj domaćih životinja (stoke) po gospodarstvima na području Općine</i>	<i>20</i>
<i>Tablica 8: Tehnička specifikacija sustava javne rasvjete.....</i>	<i>27</i>
<i>Tablica 9: Lokacije i broj zelenih otoka</i>	<i>29</i>
<i>Tablica 10: Popis lokacija divljih odlagališta otpada.....</i>	<i>30</i>

<i>Grafikon 1: Ostvareni proračun Općine Stara Gradiška u razdoblju 2016. – 2020. godine</i>	<i>6</i>
<i>Grafikon 2: Procjena broja stanovnika Općine Stara Gradiška</i>	<i>8</i>
<i>Grafikon 3: Prirodno kretanje stanovnika.....</i>	<i>8</i>
<i>Grafikon 4: Spolna struktura stanovnika Općine Stara Gradiška.....</i>	<i>9</i>
<i>Grafikon 5: Dobna struktura stanovništva Općine Stara Gradiška</i>	<i>9</i>
<i>Grafikon 6: Indeks razvijenosti.....</i>	<i>14</i>

<i>Grafikon 7: Kretanje broja nezaposlenih osoba.....</i>	<i>14</i>
<i>Grafikon 8: Podjela poslovnih subjekata po djelatnostima.....</i>	<i>16</i>
<i>Grafikon 9: Podjela obrta po djelatnostima.....</i>	<i>17</i>
<i>Grafikon 10: Raspodjela poljoprivrednog zemljišta prema namjeni (ARKOD sustav).....</i>	<i>19</i>
<i>Grafikon 11: Kretanje godišnjih količina prikupljenog otpada i odloženog komunalnog otpada u tonama</i>	<i>30</i>

Poštovani stanovnici Općine Stara Gradiška,

Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. – 2025. godine strateški je dokument koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandata načelnika. Programom su definirane mjere, aktivnosti i razvojni projekti Općine Stara Gradiška za mandatno razdoblje od 2021. do 2025., koji se provode te je povezan s Proračunom Općine.

Općina Stara Gradiška danas je uređena sredina sa zadovoljavajućom razinom komunalne opremljenosti, u kojoj djeluju različiti gospodarski subjekti i poduzetnici, sredina s prosječnim društvenim standardima i izraženom socijalnom osjetljivošću te brigom za sve skupine svojih stanovnika. Razlog je to da i angažman općinske uprave bude u skladu s time jer je postavljene standarde nužno očuvati, a naravno da je naša želja i povećavati ih.

Današnji izazovi za lokalnu samoupravu veći su i složeniji nego ikada. Tome su doprinijele sveobuhvatne promjene i životnog i radnog okruženja: globalizacija, europeizacija, digitalizacija, veće mogućnosti participacije građana, financijske, ekonomske i zdravstvene krize, migracije i mobilnost stanovnika.

Upravo zato je izrada ovog Provedbenog programa bila izazov, da u okviru realnih mogućnosti i prepoznatih šansi koje nam stoje na raspolaganju, detektiramo potrebe i pronađemo rješenja kako i u naredne četiri godine realizirati projekte od značaja za našu Općinu i njene stanovnike, a s ciljem daljnjeg razvoja svih područja našeg djelovanja. Naime, iz dana u dan postoji potreba za novim ulaganjima, projektima, koji će život u našoj Općini i svakom njegovom stanovniku učiniti još boljim i kvalitetnijim.

Vjerujem da je ovaj provedbeni program dovoljno ambiciozan, ali i provediv te da dovoljno široko obuhvaća potrebe i ciljeve rada općinske uprave. Nama će sigurno biti putokaz i trajni motiv u djelovanju, ali ne i ograničenje ukoliko vrijeme pred nas postavi i neke nove zadaće. U konačnici svaki je program moguće mijenjati i nadopunjavati, ali naravno samo s ciljem povećanja zadanih kriterija.

Poučeni ranijim iskustvom u dosadašnjem radu, ispunjenjem ciljeva iz ovog strateškog dokumenta Općina Stara Gradiška bit će sigurno još razvijenija i za život njenih ljudi ugodnija sredina, što nam je iznimno bitno.

Načelnik

Velimir Paušić, dipl. ing.

1. UVOD

1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Općine Stara Gradiška

U razdoblju do 2020. godine važeći strateški dokument Općine Stara Gradiška (dalje: Općina) bio je Strateški razvojni program Općine Stara Gradiška 2016. - 2020. godine sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 123/17, članak 26.). Usvajanjem, Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine postaje važeći akt strateškog planiranja.

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave kratkoročni su akti strateškog planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva, ako je primjenjivo, iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i stvaraju poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave. Provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat. Slijedom navedenog, Odlukom o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine (KLASA: 023-01/21-01/31, URBROJ: 2178/24-01-21-2) pokrenut je proces izrade novog strateškog akta Općine pod službenim nazivom Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine.

Proces izrade Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine odvija se u nekoliko faza, kako slijedi:

1. Izrada analize stanja,
2. SWOT Analiza,
3. Prijedlog vizije i smjerova razvoja,
4. Razrada mjera, aktivnosti i projekata,
5. Definiranje baze projekata koji će se započeti i/ili realizirati do 2025. godine,
6. Izrada okvira za praćenje i izvještavanje.

Kao prilog ovom dokumentu izrađen je:

PRILOG 1. TERMINSKI, AKCIJSKI I FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE RAZVOJNIH MJERA

Za izradu analize stanja korišteni su interni i eksterni relevantni podaci, poput Izvješća o izvršenju proračuna Općine Stara Gradiška (2016. - 2020.), podataka Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Registra udruga, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te izvješća drugih nacionalnih institucija i službenih baza podataka.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 123/17) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog

značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 123/17), Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine« broj 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), regionalnim, odnosno županijskim (Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021. - 2027.) te lokalnim (Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021. - 2025.) aktima strateškog planiranja.

U skladu s navedenim, Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine predstavlja kratkoročni strateški akt kojim će se definirati mjere, aktivnosti te razvojni projekti Općine Stara Gradiška, a koji su usklađeni sa strateškim okvirom hijerarhijski viših akata, odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje: NRS 2030) te će biti usklađen s Planom razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine. Obvezni sadržaj Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine utvrđen je člankom 18. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine« broj 89/18).

1.3. Strateški okvir

NRS 2030 usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021. - 2027.:

1. Pametnija Europa (*Smarter Europe*),
2. Zelena Europa bez ugljika (*Greener, low-carbon Europe*),
3. Povezanija Europa (*More connected Europe*),
4. Socijalnija Europa (*More social Europe*) i
5. Europa bliža građanima (*Europe closer to citizens*)

Strateški okvir NRS 2030, kao krovni nacionalni strateški akt na koji se potom veže i strateški smjer razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini sastoji se od sljedećih razvojnih smjerova i strateških ciljeva (dalje: SC):

∠ **Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo**

- *SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo*
- *SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi*
- *SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom*
- *SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske*

∠ **Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize**

- SC 5. *Zdrav, aktivan i kvalitetan život*
- SC 6. *Demografska obnova i bolji položaj obitelji*
- SC 7. *Sigurnost za stabilan razvoj*

∠ **Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija**

- SC 8. *Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost*
- SC 9. *Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva*
- SC 10. *Održiva mobilnost*
- SC 11. *Digitalna tranzicija društva i gospodarstva*

∠ **Razvojni smjer 4. Ravnomjeran regionalni razvoj**

- SC 12. *Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima*
- SC 13. *Jačanje regionalne konkurentnosti*

Dokument je usklađen s višegodišnjem financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. - 2027. definiranim Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6), a koja je u skladu s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final).

Nakon donošenja Plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine, Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021. - 2025. godine bit će usklađen sa posebnim ciljevima županijskog Plana razvoja.

2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI

2.1.OSNOVNI PODACI

2.1.1.Položaj i smještaj

S obzirom na izduženost Brodsko-posavske županije u smjeru zapad-istok, Općina Stara Gradiška smještena je na zapadnom rubnom dijelu županije. Na zapadu graniči sa Sisačko-moslavačkom županijom, na istoku manjim dijelom graniči s općinom Vrbje, dok sjeverni rub predstavlja granicu

prema općinama Okučani, Gornji Bogićeveci i Dragalić. Južna granica Općine pruža se uz rijeku Savu koja je ujedno državna granica prema Republici Bosni i Hercegovini. Područje Općine Stara Gradiška prostire se na površini od 76,79 km² i obuhvaća 7 naselja: Stara Gradiška, Donji Varoš, Gornji Varoš, Gređani, Novi Varoš, Pivare i Uskoci.

U odnosu na županijsko središte - Grad Slavonski Brod, te druge jedinice lokalne samouprave u okviru Brodsko-posavske županije položaj Općine Stara Gradiška relativno je nepovoljniji. Obzirom na neposrednu blizinu državne ceste D4 (autocesta) ostvarena je kvalitetna prometna komunikacija kako prema centru Županije, Gradu Nova Gradiška kao manjem regionalnom središtu, ali i Gradu Zagrebu, kao glavnom gradu Republike Hrvatske. Također, središnjim dijelom Općine prolazi i državna cesta D5 koja predstavlja glavnu prometnu vezu u pravcu sjever-jug, čime je omogućena dobra povezanost područja općine i u drugom pravcu sa ostalim središtima i jedinicama lokalne samouprave.

Slika 1: Položaj Općine Stara Gradiška u Brodsko -posavskoj županiji

Izvor: Strateški razvojni program Općine Stara Gradiška 2016. - 2020. godine

Povoljan geo-prometni položaj Općine Stara Gradiška u blizini raskrižja važnih prometnih pravaca, kao i blizina međudržavne granice sa Republikom Bosnom i Hercegovinom, predstavlja kvalitetne preduvjete za budući socio-ekonomski razvitak područja Općine.

U sastavu Općine Stara Gradiška nalazi se 7 naselja i to naselje Stara Gradiška kao administrativno središte Općine te ostala naselja: Donji Varoš, Novi Varoš, Gornji Varoš, Pivare, Gređani i Uskoci.

2.1.2. Općinska uprava i digitalizacija

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Stara Gradiška utvrđenih zakonom i Statutom, te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na općinu, u Općini Stara Gradiška ustrojen je Jedinstveni upravni odjel kojim upravlja pročelnik.

Općina Stara Gradiška broji 4 zaposlenika od kojih 3 službenika koji su zaposleni na puno radno vrijeme na poslovima uprave, dok je 1 zaposlenik zaposlen na puno radno vremena te obavlja poslove komunalnog pogona. Jedan zaposlenik ima visoku stručnu spremu, jedan višu te dva srednju stručnu spremu. Kada je riječ o spolnoj strukturi zaposlenika, izjednačen je postotak žena i muškaraca u omjeru 50 : 50, odnosno Općina Stara Gradiška broji dvije zaposlenice i dva zaposlenika.

Važno je napomenuti kako Općina Stara Gradiška u trenutnom mandatu za cilj ima dodatno poboljšati upravljanje kroz uvođenje digitalizacijskih rješenja i procesa.

Građanima Općine Stara Gradiška dostupne su sljedeće e-usluge:

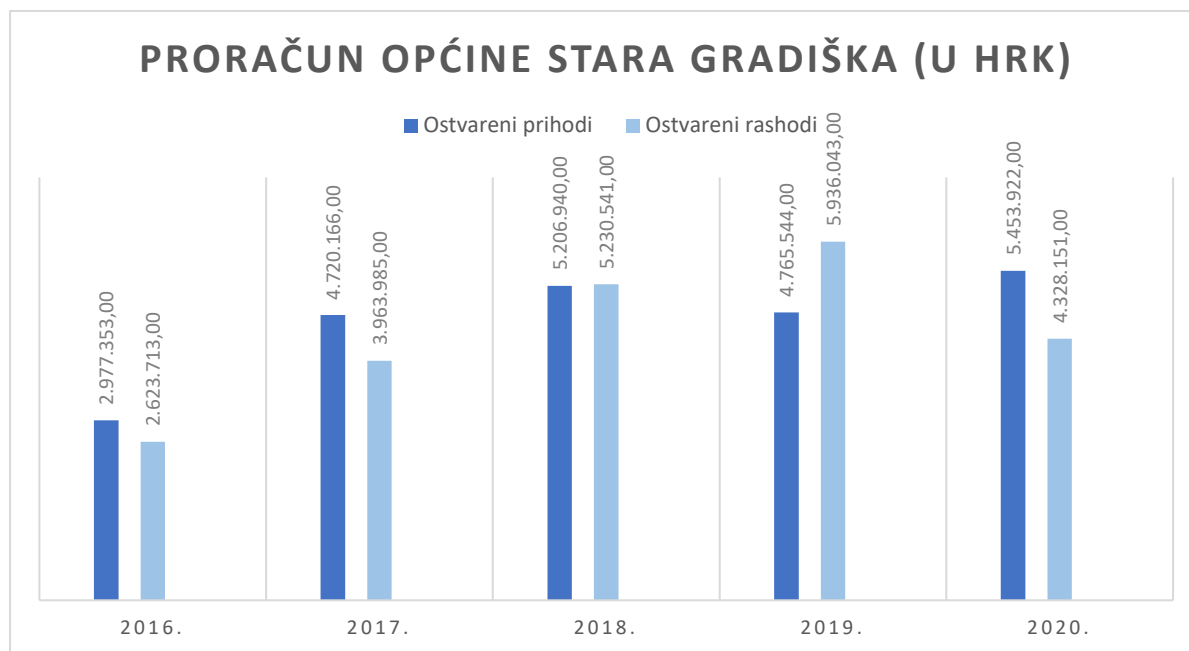
- Pravo na pristup informacijama
- Otvoreni podaci
- E-novorođenčad

2.1.3. Proračun

Uravnotežena proračunska kretanja te kvalitetno planiranje proračunskih prihoda i rashoda jedan su od ključnih preuvjeta rasta gospodarstva te održivog razvoja. Općina Stara Gradiška razvijanjem transparentnosti i proračunske otvorenosti omogućuje svojim mještanima uvid u proračunsku politiku putem svoje internetske stranice www.staragradiska.com što je između ostalog prepoznato i od strane Instituta za javne financije.

Prema dostupnim podacima, proračunski prihodi i rashodi svake godine bilježe porast, uz zamjetan manji pad prihoda u 2019. godini. U promatranome referentnom razdoblju između 2016. - 2020. godine prihodi proračuna su se povećali za 2.476,39 HRK, odnosno za 55%, dok su rashodi porasli za 62%, točnije 1.614,44 HRK.

Grafikon 1: Ostvareni proračun Općine Stara Gradiška u razdoblju 2016. – 2020. godine

Izvor: Službeni podaci Općine Stara Gradiška o izvršenju proračuna

2.2.DRUŠTVO

2.2.1.Demografski pokazatelji

Demografske mjere kojima Općina Stara Gradiška nastoji dodatno utjecati na poboljšanje demografskog stanja područja, olakšati život građanima te podići kvalitetu života građana su:

- Novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 10.000,00 kuna za prvo dijete, 20.000,00 kn za drugo dijete, 30.000,00 kuna za treće dijete, 40.000,00 kn za četvrto dijete, 50.000,00 kuna za peto i svako slijedeće dijete;
- Sufinanciranje troškova boravka djece u dječjim vrtićima u iznosu od 1.300,00 kuna mjesečno po djetetu;
- Sufinanciranje troškova javnog prijevoza i smještaja i prehrane u učeničkim domovima redovitih učenika srednjih škola;
- Financiranje udžbenika, radnih bilježnica i školskog pribora;
- Stipendiranje studenata.

2.2.2.Stanovništvo

Na prostoru općine, prema posljednjem popisu stanovništva, kućanstva i stanova Republike Hrvatske 2011. godine koji je proveo Državni zavod za statistiku, živi 1.363 stanovnika, što čini udio od 4,35 % u stanovništvu Brodsko-posavske županije. Međutim, demografska kretanja na području Općine Stara Gradiška nemaju pozitivna obilježja.

Promatrajući razdoblje koje obuhvaća posljednja tri popisa stanovništva koje je provodio Državni zavod za statistiku, razvidno je da u razdoblju od 1991. do 2011. godine, Općina Stara Gradiška bilježi negativne demografske pokazatelje. Razlozi navedenome ponajprije se mogu sagledati sa aspekta Domovinskog rata tijekom kojega je područje Općine bilo okupirano i pretrpjelo značajna razaranja, ali i gospodarske krize zbog koje mladi napuštaju ovo područje.

Tablica 1: Broj stanovnika po naseljima

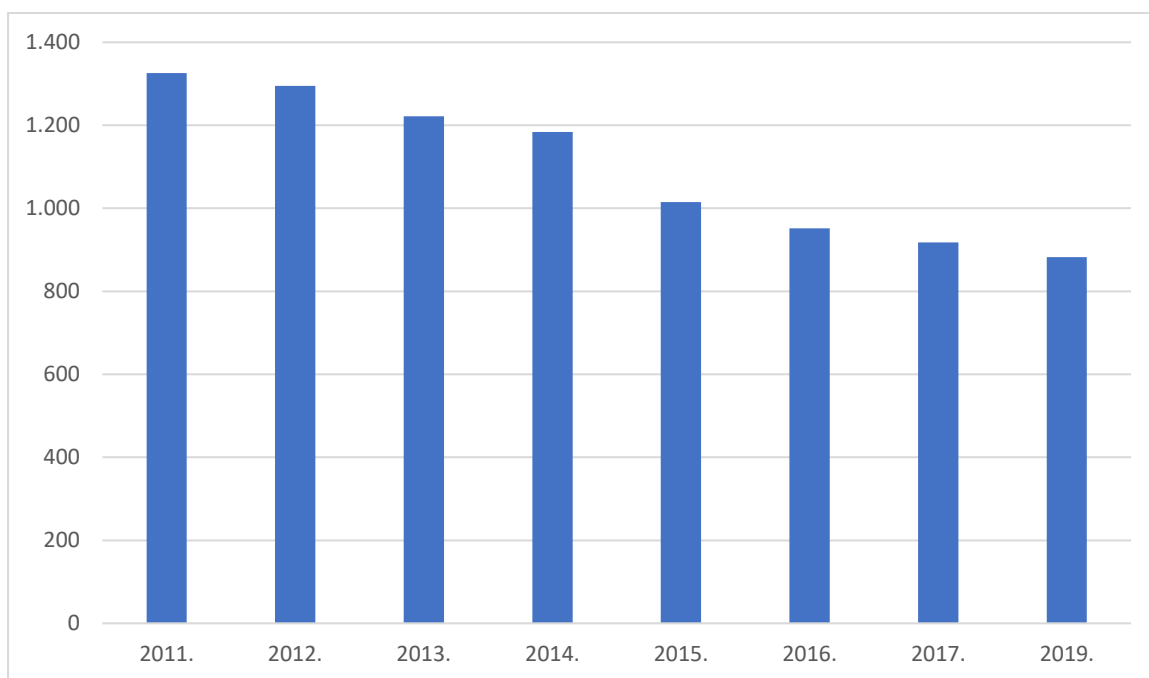
Općina Stara Gradiška - stanovništvo			
Naselje	1991.	2001.	2011.
Donji Varoš	484	298	284
Gornji Varoš	395	293	258
Gređani	516	248	173
Novi Varoš	318	181	204
Pivare	46	23	17
Stara Gradiška	592	542	327
Uskoci	180	132	100
UKUPNO	2.531	1.717	1.363

Izvor: Državni zavod za statistiku

U pogledu broja stanovnika po naseljima, prema posljednjim podacima iz 2011., u odnosu na 2001. godinu razvidan je pad broja stanovnika u svim naseljima na području Općine, uključujući i naselje Stara Gradiška kao administrativno središte općine.

Dakle, Općina Stara Gradiška prema posljednjem popisu u 2011. godini brojila je 1.363 stanovnika. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku koji procjenjuje broj stanovnika na godišnjoj razini na području Općine Stara Gradiška došlo je do smanjenja broja stanovnika u odnosu na popis stanovništva iz 2011. godine. Prema procjeni broja stanovnika iz 2019. godine broj stanovnika u Općini Stara Gradiška smanjio se u iznosu od 481 stanovnika. Sukladno tome, možemo konstatirati kako je u Općini Stara Gradiška prisutan trend depopulacije.

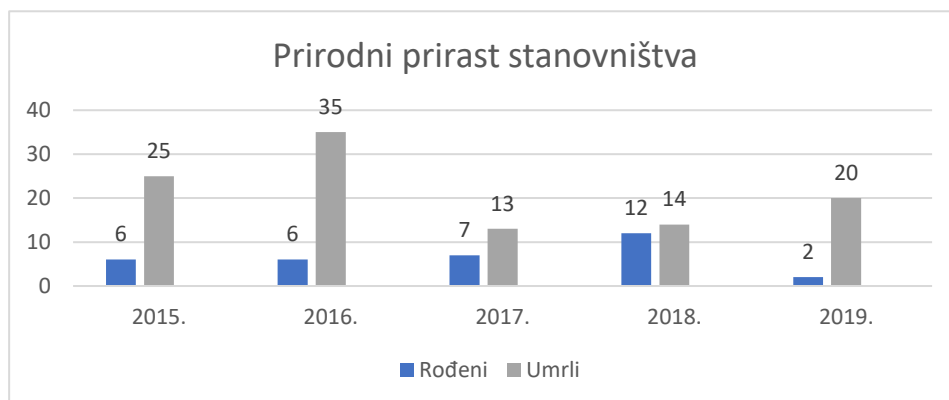
Grafikon 2: Procjena broja stanovnika Općine Stara Gradiška

Izvor: Državni zavod za statistiku

Iz priopćenja Državnog zavoda za statistiku¹, a koje se odnosi na prirodno kretanje stanovništva odnosno fertilitet i mortalitet vidljivo je da su u 2019. godini rođene 2 osobe, a umrlih je 20 što daje negativan prirodni prirast od -18 osoba.

Grafikon 3: Prirodno kretanje stanovnika

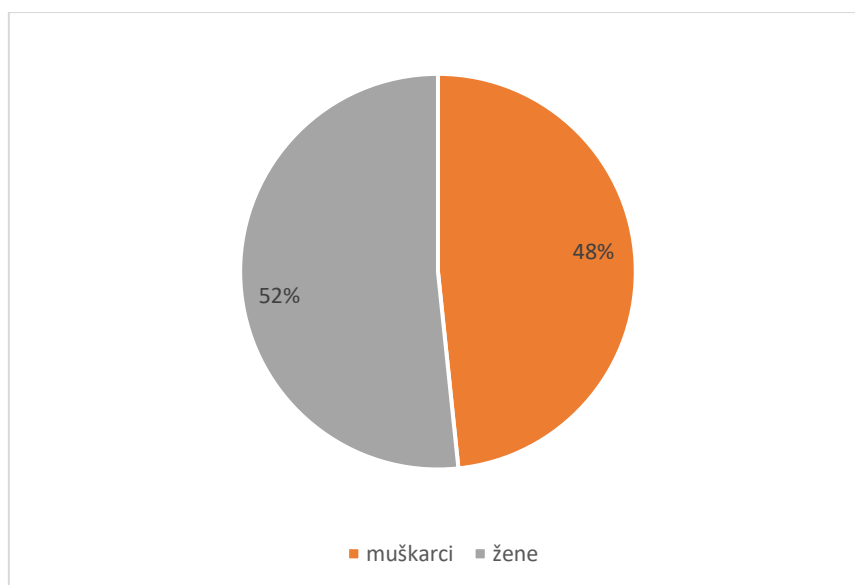
Izvor: Državni zavod za statistiku

¹ Državni zavod za statistiku, Priopćenje broj 7.1.1. od 22.07.2020

Prema podacima iz 2019. godine prosječna gustoća naseljenosti na području Općine iznosi 11,36 stanovnika/km², što je znatno ispod prosjeka gustoće naseljenosti Brodsko-posavske županije (67,73 stanovnika/km²) i Republike Hrvatske (72,09 stanovnika/km²).

U pogledu strukture stanovništva prema spolu, na području Općine muškarci čine 48% ukupne populacije, dok je udio žena neznatno veći i iznosi 52%.

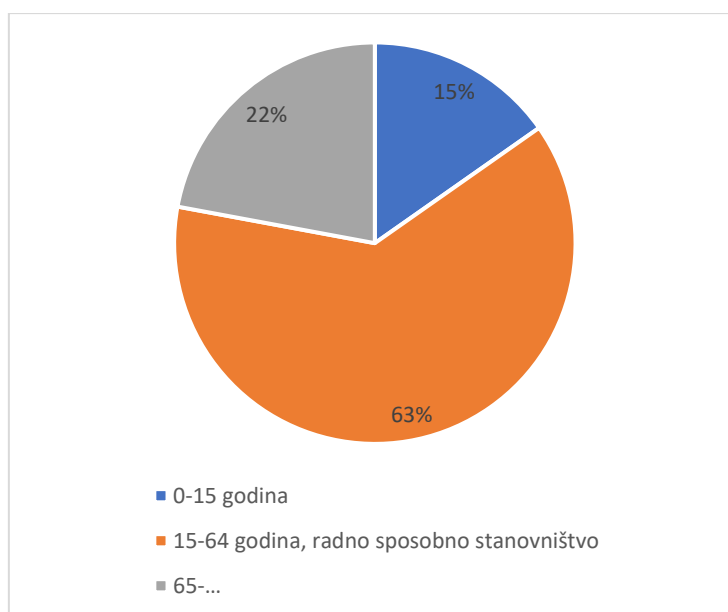
Grafikon 4: Spolna struktura stanovnika Općine Stara Gradiška

Izvor: Državni zavod za statistiku

Što se tiče dobne strukture stanovništva, 63% je u skupini radno sposobnog stanovništva. Međutim, zabrinjava sljedeći podatak koji je vidljiv iz grafikona. Manji je postotak mladog stanovništva u odnosu na staro – stanovništva do 15 godina je 15%, a stanovništva iznad 65 godina je 22%, pa isto ukazuje na potencijalno nepovoljne demografske trendove u budućnosti.

Grafikon 5: Dobna struktura stanovništva Općine Stara Gradiška

Izvor: Državni zavod za statistiku

2.2.3. Predškolski odgoj i školsko obrazovanje

Na području Općine Stara Gradiška zbog negativnog demografskog trenda i kontinuiranog smanjivanja broja djece trenutno nema dječjeg vrtića već djeca pohađaju Dječji vrtić Nova Gradiška, podružnica „Bljesak“ Okučani, u susjednoj Općini Okučani. Poradi poboljšanja uvjeta i kvalitete usluga odgoja i obrazovanja Općina pruža mogućnost provedbe Programa predškolskog odgoja i obrazovanja na području Općine u objektu u kojemu je smještena i Općinska uprava, koji je adekvatno uređen i opremljen za provedbu odgojno-obrazovnog rada.

U središtu Općine u mjestu Stara Gradiška djeluje područna osnovna škola za učenike 1-8 razreda, točnije Osnovna škola Okučani, Područna škola Stara Gradiška.

U promatranom petogodišnjem razdoblju broj učenika u Osnovnoj školi Okučani, Područna škola Stara Gradiška, bio je najveći u školskoj godini 2016./2017. kada je školu pohađalo 85 učenika, dok u školskoj godini 2020./2021. školu pohađa 48 učenika slijedom čega se zaključuje kako je došlo do velikog smanjenja broja učenika i to za čak 49% u odnosu na 2016./2017. godinu.

Tablica 2: Broj učenika u školi po školskoj godini

Školska godina	Osnovna škola Okučani, Područna škola Stara Gradiška – broj učenika
2016./2017.	85
2017./2018.	79
2018./2019.	66
2019./2020.	55
2020./2021.	48

Izvor: Osnovna škola Okučani, Područna škola Stara Gradiška

Jedan od uzroka depopulacije područja Općine usko je vezan i za sustav formalnog obrazovanja. Naime, najbliže ustanove srednjoškolskog obrazovanja smještene su na području Grada Nova Gradiška udaljenog 27 km u jednom pravcu. Nakon završetka osnovne škole, djeca s područja Općine Stara Gradiška najčešće na daljnje školovanje odlaze u Grad Novu Gradišku kao dnevni putnici, te u Grad Zagreb. Zbog udaljenosti i potrebnog vremena za odlazak i dolazak iz škole koji djeci oduzima previše vremena i iscrpljujuće je i sa psiho-fizičkog aspekta, sve više djece odlučuje na daljnje školovanje u Gradu Zagrebu. S druge strane, svakodnevni troškovi previsoki su za roditelji, koji nisu u mogućnosti podmiriti iste. Pohađanjem srednjih škola u Zagrebu na način da djeca/mladi budu smješteni u učeničkim domovima uvelike je kvalitetnije rješenje za djecu, s obzirom na veće mogućnosti izbora kvalitetnih srednjoškolskih programa u odgojno-obrazovnim ustanovama i mogućnosti obrazovanja za različita zanimanja u odnosu na dostupne ustanove srednjoškolskog obrazovanja na području Grada Nove Gradiške.

Međutim, sredstvima koja se dodjeljuju za novorođenčad, subvencijama za vrtiće te raznim potporama u sustavu školstva (prijevoz, udžbenici, stipendije), nastoji se poboljšati demografska situacija, olakšati roditeljima i djeci proces školovanja te istovremeno podići razinu obrazovanja i poticati izvrsnost.

2.2.4. Kultura

Općina Stara Gradiška ponosi se svojim bogatim kulturnim naslijeđem koje se očituje u nizu kulturnih dobara posebice onih koja se ubrajaju u zaštićena materijalna kulturna dobra.

Tablica 3: Popis zaštićenih kulturnih dobara

	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
1.	Tvrđava - Logor	Stara Gradiška	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
2.	Arheološko nalazište "Bajir"	Gređani	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
3.	Arheološko nalazište "Jelavi"	Gređani	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Registar kulturnih dobara Ministarstva kulture

Arheološko nalazište "Bajir" je smješteno oko 1 km sjeverozapadno od mjesta Gređani, na blagom uzvišenju oko 150 m promjera. Radi se o najvećoj kasnobrončanodobnoj nekropoli grupe Gređani u Slavoniji. Zaštitnim istraživanja 1974/75 i 1984. godine istražen je velik dio nekropole s paljevinskim grobovima unutar kojih se nalaze raznovrsni keramički grobni prilozi. Među urnama razlikuju se tri tipa: bikonična posuda izvijenog oboda, konična posuda s uvučenim obodom te poluloptasta posuda s horizontalno odsječnim i malo naglašenim obodom. Ukop u svim grobovima bio je podjednak: na dno grobne jame položene su spaljene kosti koje su poklopljene urnom, a uokolo su nabacani razbijeni keramički prilozi.

Arheološko nalazište "Jelavi" je prapovijesno naselje smješteno na velikoj lesnoj gredi istočno od seoskog groblja u Gređanima. Po površini nalazišta nalaze se ulomci keramike, zatim dijelovi razorenog sloja kućišta s primjesom pljeve i ostacima šiblja. Analizom nađene keramike može se pretpostaviti da je naselje egzistiralo u kasnom brončanom dobu i početkom željeznog doba.

Tvrđava - Logor tj. nekadašnja tvrđava u Staroj Gradiški izgrađena je za vrijeme austrijske vladavine dinastije Habsburg (18. st.) koja je potom bila prenamijenjena u zloglasni zatvor i koncentracijski logor tijekom Drugog svjetskog rata, te zatim zatvor bivše SFRJ u koji su, između ostalih, zatvarani politički zatvorenici. Ponovno, tijekom Domovinskog rata, tvrđava biva pretvorena u zarobljenički logor u kojemu su zatvoreni i zlostavljani brojni Hrvati s područja Zapadne Slavonije i nesrpsko stanovništvo iz sjeverozapadnog dijela Bosne i Hercegovine, kao i srpski vojni bjegunci. Barokna tvrđava koja se počela graditi 1715. godine svojim zidinama i bastionima, zvjezdastom strukturom koja je obuhvaćala i civilno naselje pripadala je među najznačajnije i najskladnije gradske jezgre hrvatskog baroka.

Osim navedenoga, od značajnih povijesnih resursa Općine Stara Gradiška svakako čini i „turbe proroka Gaibije“. Turbe označava grobnicu, mauzolej i predstavlja jedno od nasljeđa tursko-islamskog doba koje je prema povijesnim zapisima bilo smješteno na lijevoj obali Save kod Stare Gradiške, a i danas na mjestu Gaibina groba postoje stepenice kojima su se dolazeći iz Bosne preko Save uspinjali muslimanski hodočasnici

Također, na području Općine nalazi se i sakralna baština kao što je: župna crkva sv. Mihovila u naselju Stara Gradiška, kapele sv. Valentina i Sebastijana te kapela sv. Jakova u naselju Donji Varoš, potom

kapela sv. Roka u naselju Uskoci, te kapela sv. Ilije u naselju Gornji Varoš, zatim kapela sv. Stjepana u naselju Novi Varoš i kapela Preobraženja Gospodnjeg u naselju Novi Varoš.

Različite manifestacije kroz cijelu godinu na raspolaganju su mještanima Općine Stara Gradiška, a u isto vrijeme privlače dolazak i drugih posjetitelja iz okolice i šire te se na taj način potiče razvoj društveno-kulturnog života.

S obzirom da je potencijal kulturne baštine nedovoljno iskorišten i sam za sebe ne predstavlja dostatan faktor privlačenja, kulturna ponuda Općine Stara Gradiška temelji se na organizaciji manifestacija i priredbi, a najznačajnije su:

- Dan Općine Stara Gradiška;
- Obilježavanje teških borbi i stradavanja u Novom Varošu;;
- Kup ŠRU Šaran u ribolovu udicom na plovak;
- Fišijada;
- Biciklijada putevima hrasta;
- Biciklijada učenika PŠ Stara Gradiška.

2.2.5.Civilno društvo

Organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu u povezivanju društva i javnih institucija te imaju snažan utjecaj na oblikovanje i provođenje potreba i aktivnosti za korist svoje zajednice.

Prema podacima Ministarstva uprave, Registar udruga Republike Hrvatske, na području Općine Stara Gradiška registrirano je 15 organizacija civilnog društva, od kojih danas tek nekoliko njih aktivno djeluje:

- DVD Donji Varoš;
- Udruga Hrvatska žena Donji Varoš;
- ŠRU Šaran.

Iako organizacije civilnoga društva imaju višestruku ulogu u razvoju svake lokalne zajednice i svojim djelovanjem pozitivno utječu na trajne društvene promjene u zajednici, udruge civilnog društva s područja Općine Stara Gradiška suočavaju se s brojnim poteškoćama u radu. Niti jedna od navedenih udruga nema sustavne izvore financiranja i svoje redovite programe i aktivnosti uglavnom provode volonterski uz pojedinačna pokroviteljstva, te su uvelike ovisni o Općinskom proračunu.

Kada se promatra sustav civilne zaštite na području Općine Stara Gradiška vidljivo je kako u Općini djeluje jedno dobrovoljno vatrogasno društvo koje je zaduženo je za pružanje osnovne zaštite stanovništva od nepogoda. Također, na području Općine osnovan je i Stožer civilne zaštite putem kojeg se ostvaruje zaštita i spašavanje ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara, a isti rukovodi i provođenjem epidemioloških mjera na razini Općine za vrijeme zdravstvene krize uzrokovane COVID-19 virusa. Od ostalih čimbenika u sustavu civilne zaštite ističu se ogranak Gradskog društva Crvenog križa Nova Gradiška koji djeluje na području Općine Stara Gradiška, a koji pruža dodatne usluge socijalne skrbi i zaštite na području Općine

2.2.6.Zdravstvena i socijalna skrb

Djelatnosti socijalne skrbi i zdravstva od ključne su važnosti za osiguravanje preduvjeta kvalitetnog života svih stanovnika, a posebice onih koji samostalno ne mogu osigurati osnovne uvjete za život ili trebaju posebnu skrb zajednice kako bi zadovoljili svoje specifične potrebe i osigurali jednaki položaj unutar društva.

Na području Općine Stara Gradiška primarna zdravstvena skrb provodi se putem ambulante opće medicine koja je smještena u naselju Stara Gradiška. Usluge primarne zdravstvene skrbi pruža jedan tim opće medicine koji se sastoji od jednog liječnika i medicinske sestre koji zadovoljavaju trenutne potrebe zdravstvene skrbi na području Općine. Zbog relativno niske razine samostalne zdravstvene zaštite, Stara Gradiška je, i zbog geografske blizine, jako oslonjena na Grad Nova Gradiška, u poslovnima pružanja zdravstvene zaštite.

U pogledu socijalne skrbi, na području Općine nema institucionalnih niti izvaninstitucionalnih ustanova koje pružaju usluge socijalne skrbi za osjetljive skupine stanovništva. Najbliža ustanova nalazi se na području Grada Nova Gradiška.

Socijalna skrb za potrebite stanovnike je od presudnog značaja pri ublažavanju siromaštva i eliminaciji ekonomske nesigurnosti kod pojedinaca. Budući da je svaka jedinica lokalne samouprave dužna provoditi sustavne mjere i aktivnosti, Općina Stara Gradiška u svojem proračunu osigurava dostatna sredstva za pomoć najsiromašnijim pojedincima i obiteljima.

Od značajnih socijalnih pomoći koje Općina osigurava ističu se:

- Naknada za troškove stanovanja;
- Financiranje prehrane učenika organizirane u osnovnoj školi;
- Jednokratna pomoć;
- Novčana pomoć staračkim kućanstvima;
- Pomoć u nabavi ogrijeva.

Također, u razdoblju 2018. - 2021. godine u dva navrata LAG „Zapadna Slavonija“ proveo je projekt „Zaželi“, a čiji partner u provedbi projekta je i Općina Stara Gradiška s općinama Okučani, Gornji Bogićevci, a ranije i općina Cernik, unutar kojeg je omogućena pomoć za 60-tak starijih i nemoćnih osoba na području Općine Stara Gradiška. U tu svrhu zaposleno je 10 (8+10) žena (skupina teže zapošljivih žena), a njihov glavni zadatak bio je pomoć korisnicima u obavljanju svakodnevnih poslova i aktivnosti. U isto vrijeme, za zaposlene žene organizirane su edukacije kojima je cilj povećanje konkurentnosti na tržištu rada.

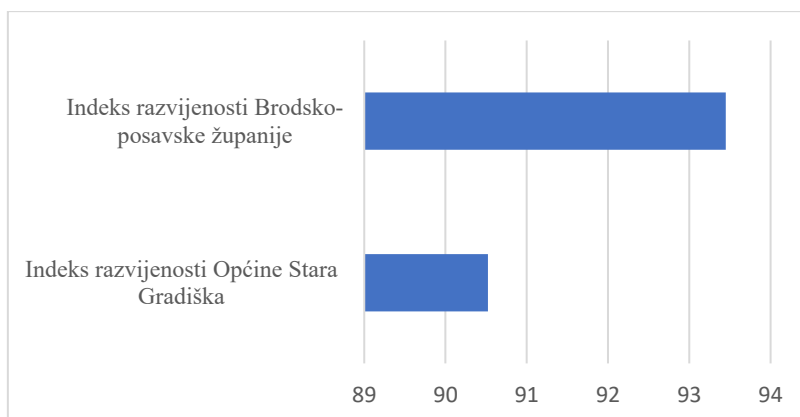
2.3.GOSPODARSTVO

2.3.1.Indeks razvijenosti

Indeks razvijenosti kompozitni je pokazatelj sastavljen od društveno-gospodarskih indikatora kojim mjerimo stupanj razvijenosti jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Općina Stara Gradiška nalazi se u I. skupini jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti od 90,522 što je smješta na 515. mjesto po razvijenosti u Republici Hrvatskoj. Brodsko-posavska županija sa indeksom od 93.449 nalazi se u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno pripada skupini najmanje razvijenih jedinica regionalne samouprave Republike Hrvatske. Slijedom opisanog možemo zaključiti kako niža razina razvijenosti kako na području Općine tako i na području županije predstavlja relativno nepovoljnu društveno-gospodarsku situaciju, a što se može pripisati depopulacijskom trendu.

Grafikon 6: Indeks razvijenosti

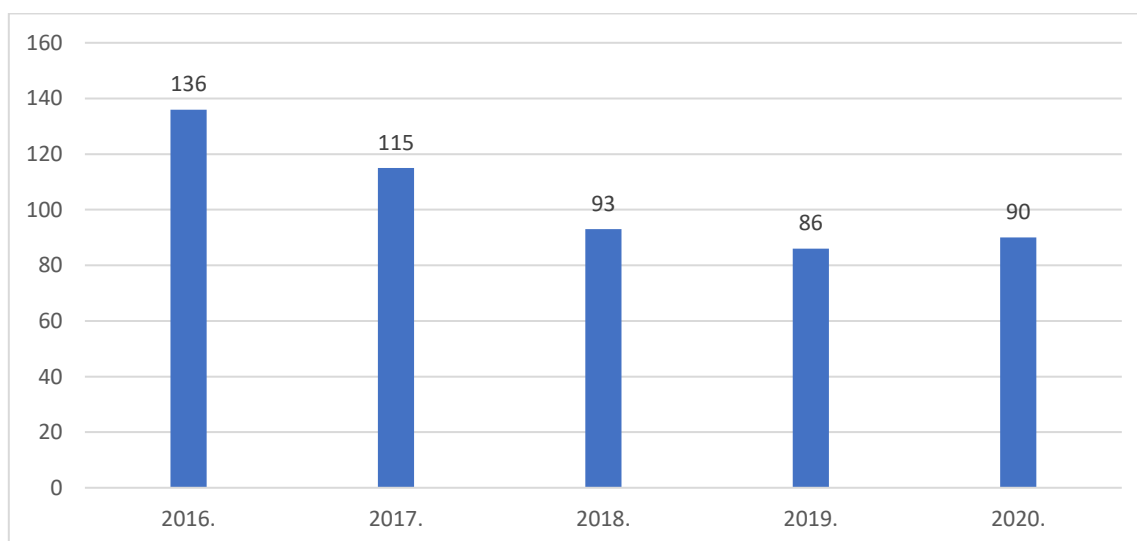

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije

2.3.2. Tržište rada

Jedan od ključnih pokazatelja kvalitete radnog okruženja i održivosti tržišta rada broj je nezaposlenih osoba. Prema dostupnim podacima, može se reći kako je situacija na tržištu rada Općine Stara Gradiška povoljnija u 2020. godini, nego što je to bila 2016. godine. Naime, u promatranom razdoblju broj nezaposlenih osoba smanjio se za 46 osoba ili za 34%.

Grafikon 7: Kretanje broja nezaposlenih osoba

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Ukoliko gledamo podatke o nezaposlenosti jasno je kako se nezaposlenost konstantno smanjuje do perioda 2020. godine što je posljedica krize uzrokovane COVID-19 koja je unijela nesigurnost na tržište rada.

2.3.3. Poduzetništvo

Gospodarsku osnovu općine Stara Gradiška čini poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo kao tradicionalni sektori, prerađivačka industrija, te djelatnosti trgovine na veliko i malo.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore, na području Općine Stara Gradiška trenutno je aktivno 15 poduzeća (trgovačka društva i ustanove) koja su predala godišnja financijska izvješća (GFI) za 2020. godinu. Promatrajući veličinu poduzeća, na području Općine prevladavaju mikro poduzeća sa zastupljenosti od 86%.

Tablica 4: Aktivna poduzeća na području Općine koja su predala godišnja financijska izvješća (GFI) za 2020. g.

R.br.	Naziv tvrtke	Mjesto	Naziv NKD (2007)	Veličina poduzeća
1.	Agro Gređani d.o.o.	Gređani	Uzgoj muznih krava	Mikro
2.	Ansoe Investicije d.o.o.	Gređani	Mješovita proizvodnja	Mikro
3.	Bio Gređani d.o.o.	Gređani	Uzgoj muznih krava	Mikro
4.	Bovis Zrno d.o.o.	Gređani	Uzgoj muznih krava	Mikro
5.	Braniteljska poljoprivredna zadruga Selemeš	Pivare	Uzgoj ostalih goveda i bivola	Mikro
6.	Carbone j.d.o.o.	Stara Gradiška	Cestovni prijevoz robe	Mikro
7.	Demetra Investicije d.o.o.	Gređani	Uzgoj muznih krava	Mikro
8.	Eko Gređani d.o.o.	Gređani	Uzgoj muznih krava	Mikro
9.	Farma Klas d.o.o.	Gređani	Uzgoj muznih krava	Mikro
10.	Genetrix d.o.o.	Stara Gradiška	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	Mikro
11.	Logistic Express d.o.o.	Stara Gradiška	Cestovni prijevoz robe	Mikro
12.	Lost d.o.o.	Stara Gradiška	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju	Mikro

13.	Sava d.o.o.	Stara Gradiška	Proizvodnja ostalih metalnih cisterni, rezervoara i sličnih posuda	Srednje
14.	Studio Hera d.o.o.	Stara Gradiška	Nespecijalizirana trgovina na veliko	Mikro
15.	Vending d.o.o.	Stara Gradiška	Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike	Malo

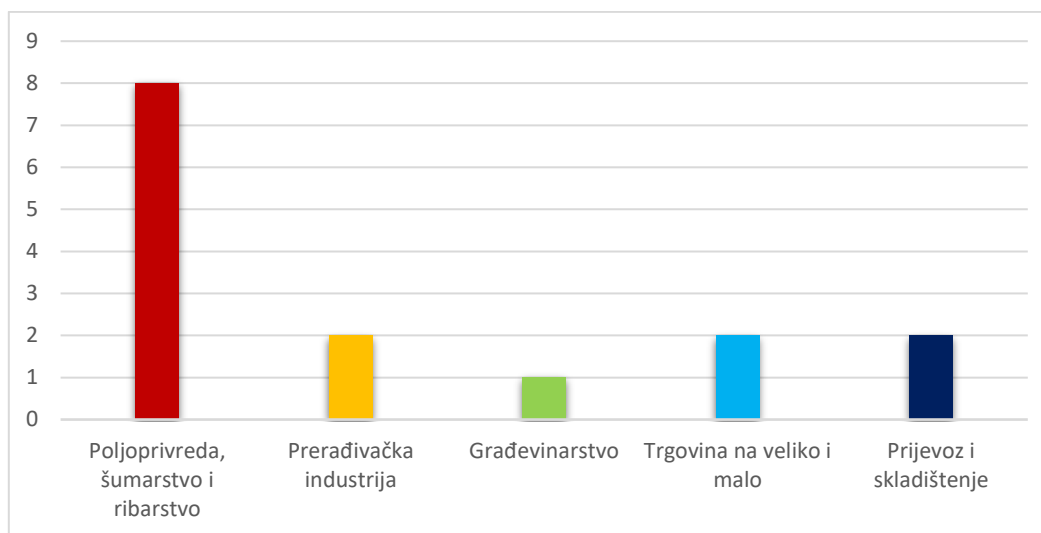
Izvor: Hrvatska gospodarska komora

Promatrajući prostorni razmještaj poduzeća na području Općine, vidljivo je da je najveći broj poduzeća koncentriran na području naselja Stara Gradiška kao administrativnom središtu Općine te na području naselja Gređani, dok je najmanji broj poduzeća registriran na području naselja Pivare.

U usporedbi s onima nabrojanim poduzećima u Strateškom razvojnom programu Općine Stara Gradiška 2016. – 2020. godine, za primijetiti je kako više od 50% tvrtki brisano iz registra nadležnog Trgovačkog suda iz slijedećih razloga: kršenje zakonske obveze da tvrtka objavi svoja godišnja financijska izvješća, te zbog činjenice da tvrtka zbog nema imovine ili joj je imovina neznatne vrijednosti, zatim uslijed provođenja stečajnog postupka i dr.

Iz grafikona koji slijedi vidljivo je da je najveći broj poduzeća s područja Općine registrirano u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, zatim u prerađivačkoj industriji, trgovini na veliko i malo te prijevozu i skladištenju, dok je najmanji udio registriran u području građevinarstva.

Grafikon 8: Podjela poslovnih subjekata po djelatnostima

Izvor: Hrvatska gospodarska komora

Uz poduzetništvo, na području Općine Stara Gradiška i obrtništvo ima dugu tradiciju djelovanja. Prema podacima Obrtnog registra, na području općine registrirano je ukupno 7 obrta.

Tablica 5: Popis obrta na području Općine

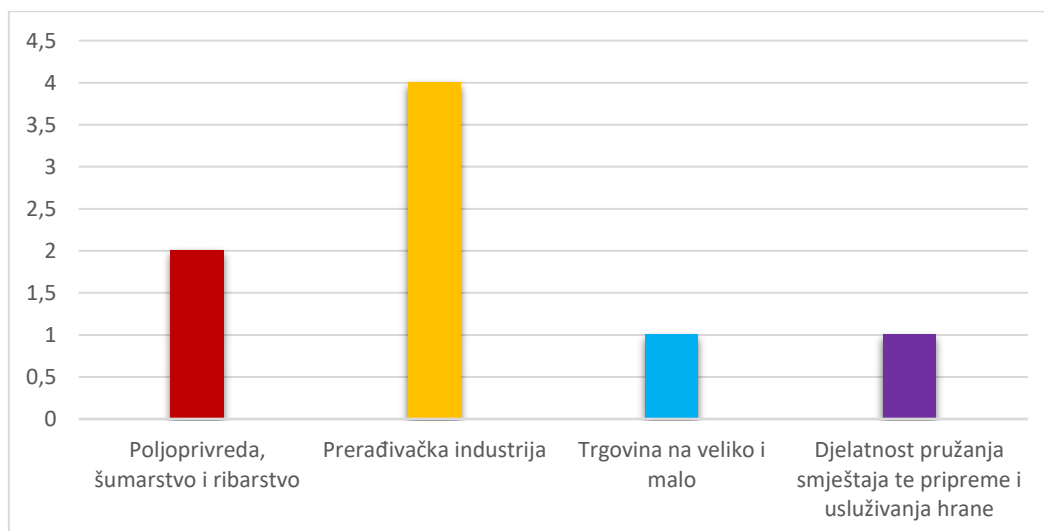
R.br.	Naziv obrta	Adresa	Pretežita djelatnost
1.	Drvoprađivački obrt Fagus	Ljudevita Posavskog 3, Stara Gradiška	Piljenje i blanjanje drva
2.	Drvoprađivački obrt Fagus I	Ljudevita Posavskog 3, Stara Gradiška	Proizvodnja ambalaže od drva
3.	Industrijski dijelovi 24, obrt za prodaju rezervnih industrijskih dijelova	Novi Varoš 13	Trgovina na malo preko pošte ili interneta
4.	Logniture, obrt za proizvodnju proizvoda od drveta	Novi Varoš 64	Proizvodnja drvotokarskih proizvoda
5.	Poljoprivredna proizvodnja i trgovina, Ivica Markovanović	Novi Varoš 115	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemena
6.	Restoran Složna Braća	Novi Varoš 39	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane
7.	Ribolovni obrt Neli	Uskoci 36	Slatkovodni ribolov
8.	Pilana Šokčić, Izdvojeni pogon	Novi Varoš 1	Prerada drva i proizvoda od pluta

Izvor: Obrtni registar Republike Hrvatske

Analizirajući prostornu raspodjelu obrta po naseljima, razvidno je da je najveći broj obrta registriran na području naselja Novi Varoš, potom u Staroj Gradiški i te naposljetku u Uskocima.

Promatrajući strukturu obrta prema vrstama pretežite djelatnosti, najveći broj obrta registriran je u prađivačkoj industriji, a potom slijedi djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, dok je podjednaki broj registriranih obrta u djelatnostima trgovine na veliko i malo te djelatnostima pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane.

Grafikon 9: Podjela obrta po djelatnostima

Izvor: Obrtni registar Republike Hrvatske

Mala i srednja poduzeća i obrtnici, predstavljaju vrlo značajan dio gospodarstva na području Općine Stara Gradiška, zbog svog doprinosa zapošljavanju, stvaranju društvenog bruto proizvoda, ali i ukupnog socio-ekonomskog razvoja i utjecaja na razinu kvalitete života. S obzirom da su ruralna područja, pa tako i područje Općine Stara Gradiška, sama po sebi nedovoljno razvijena, a infrastrukturni uvjeti za značajniji razvoj gospodarstva relativno loši, gospodarske aktivnosti na području Općine pretežito se odvijaju u okvirima lokalnih mikro, malih i srednjih poduzetnika i obrtnika.

Na području Općine Stara Gradiška Prostornim planom uređene su prostori gospodarske (proizvodno-poslovne) namjene s ukupnom površinom od 54,24 ha (postojeće i nove zone), a smješteni su na lokacijama uz naselja Stara Gradiška, Gređani i Uskoci. Dakle, navedena područja kombinirane proizvodno-poslovne namjene smještena su na tri lokacije i to u naselju Stara Gradiška (5,56 ha – izgrađeno), uz naselje Uskoci s 23,75 ha (neizgrađeni uređeni dio), te na teritoriju naselja Gređani s površinom od ukupno 24,93 ha (13,40 ha predstavlja već izgrađeni dio).

2.3.4. Poljoprivreda

Na području Općine Stara Gradiška od ukupno 7.701 ha površine, 3.125 ha čini poljoprivredno zemljište. Stanovništvo se tradicionalno bavi poljoprivredom i prerađivačkom industrijom poljoprivrednih proizvoda kojima pogoduje geografski položaj, plodno tlo i povoljni klimatski uvjeti za uzgoj velikog broja poljoprivrednih kultura.

Da poljoprivredni sektor ima značajne potencijale razvoja na području Općine vidljivo je ne samo iz podataka o površinama poljoprivrednog zemljišta, nego se može promatrati i s aspekta dugogodišnje tradicije bavljenja određenim poljoprivrednim djelatnostima tijekom koje se akumulira prijeko potrebno znanje i iskustvo, koje predstavlja izrazito značajan resurs za daljnji razvoj poljoprivrede. Da poljoprivreda još uvijek predstavlja vrlo značajan gospodarski sektor na području Općine, vidljivo je u tablici iz podataka Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. U odnosu na podatke iz Strateškog razvojnog programa Općine Stara Gradiška 2016. - 2020. godinu prema kojima je 2015. godine na području Općine bilo registrirano ukupno 127 poljoprivrednih subjekata, 2020. godine registrirano je ukupno 86 poljoprivrednih subjekata što u odnosu na 2015. godinu predstavlja smanjenje od 32%.

Tablica 6: Broj i vrsta poljoprivrednih subjekata na području Općine

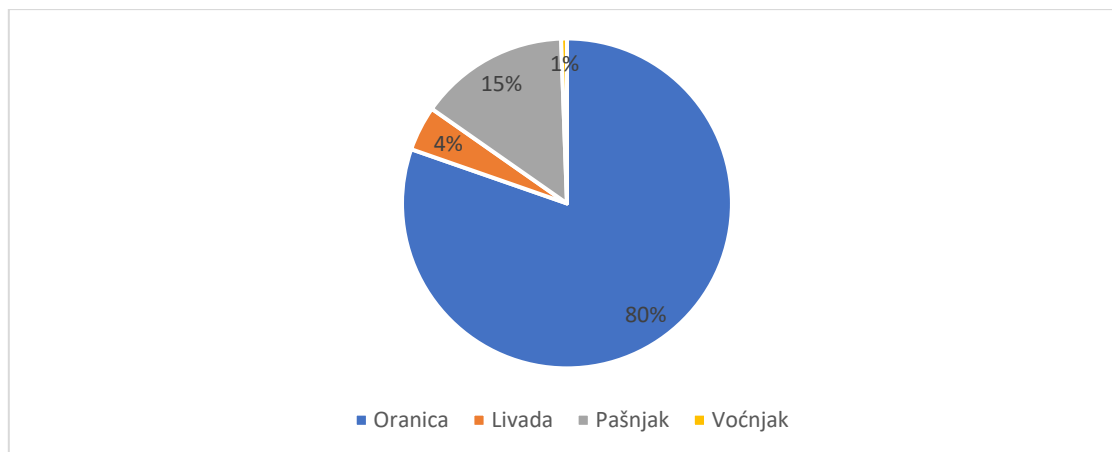
Općina Stara Gradiška		
Vrsta PG-a	2015.	2020.
Obiteljsko gospodarstvo	116	80
Obrt	1	2
Trgovačko društvo	10	4
UKUPNO:	127	86

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Iako Općina Stara Gradiška raspolaže sa 3.125 ha poljoprivrednog zemljišta, prema podacima APPRRR-a iz 2020. godine u sustav poticaja prijavljeno je 1.156,60 ha. Razlika između navedena dva podatka daje nam približnu površinu poljoprivrednog zemljišta koja nije u funkciji pri čemu je potrebno uzeti u obzir da određene površine, poput okućnica nisu prijavljene u sustav poticaja. Uvidom u ARKOD sustav, procijenjena površina poljoprivrednog zemljišta koje se ne obrađuje iznosi cca 800 ha pa stoga zaključujemo da je na području Stare Gradiške u funkciji poljoprivredne proizvodnje u upotrebi oko 2.300 ha poljoprivrednog zemljišta.

Nadalje, raspodjela poljoprivrednih zemljišta po vrsti uporabe odnosno namjeni važan je pokazatelj iskorištenosti obradivog tla. Sukladno podacima ARKOD sustava za 2020. godinu najzastupljenije su oranice koje zauzimaju oko 80% poljoprivrednih zemljišta.

Grafikon 10: Raspodjela poljoprivrednog zemljišta prema namjeni (ARKOD sustav)

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Promatrajući strukturu korištenog poljoprivrednog zemljišta na području Općine, vidljivo je da najveći udio prema vrsti uporabe zemljišta čine oranice, slijede pašnjaci dok najmanji udio čine voćnjaci, iz čega proizlazi da su ratarstvo i stočarstvo, ali i mljekarstvo najzastupljeniji sektori na području Općine Stara Gradiška. Dugogodišnje vrlo loše stanje u proizvodnji kravljeg mlijeka odraz je situacije u cjelokupnom sektoru mljekarstva u Hrvatskoj, te je s obzirom na vrlo nisku cijenu mlijeka ekonomska isplativost proizvodnje vrlo upitna.

Najveći problem poljoprivredne proizvodnje u ratarstvu je usitnjenost poljoprivrednog zemljišta, zastarjela poljoprivredna mehanizacija, primjena konvencionalne poljoprivrede, neizgrađenost sustava za navodnjavanje, a posebice usmjerenost na primarnu poljoprivrednu proizvodnju bez prerade koja povećava njihovu vrijednost.

U ratarstvu najviše se proizvodi kukuruz i zrnate škrobne kulture za ishranu stoke (zob, ječam). Većina ovih žitarica koristi se za ishranu vlastite stoke na domaćinstvima sa manjim robnim viškovima koji se prodaju direktno na domaćinstvima ili na tržnicama.

Jedna od mogućnosti za profitabilniju ratarsku proizvodnju svakako je prelazak na ekološki način proizvodnje, a posebice ekoloških pašnjaka i zasijanih trajnih travnjaka pa bi uveliko bilo svrhovitije poticati primjenu ekoloških načela u poljoprivrednoj proizvodnji koje će omogućiti bolji plasman proizvoda na tržište, ali i veću otkupnu cijenu. Također, značajniji poticaji za ekološku proizvodnju pozitivno bi utjecali na uređenje zapuštenog neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, te vraćanja istih u funkciju livada i pašnjaka i poticanja razvoja ekstenzivnog uzgoja u stočarstvu.

Uz sektor ratarstva, na području Općine Stara Gradiška stočarstvo je još uvijek jedna od prevladavajućih djelatnosti. Uzimajući u obzir veličinu i vrstu poljoprivrednog zemljišta, tradiciju, strukturu stanovništva, trendove u proizvodnji hrane i poljoprivredi općenito možemo zaključiti da je budući razvoj poljoprivrede na području Općine Stara Gradiška potrebno temeljiti upravo na razvoju ekstenzivnog govedarstva i svinjogojstva. Uporište u navedenome ponajprije se može sagledati s aspekta kvalitete i dostupnosti poljoprivrednog zemljišta, potražnje za kvalitetnim mesom iz ekstenzivnog uzgoja, koja kontinuirano raste i na domaćem i EU tržištu, a posebice s aspekta održivosti ovakvog uzgoja i primjene ekoloških načela koji s ekonomskog stajališta postaju sve isplativiji.

Navedenome u prilog svakako govore i brojne analize sektora stočarstva u Republici Hrvatskoj iz kojih je evidentno da sektor stočarstva ima izvrsne prirodne preduvjete za razvoj, da proizvodnja govedeg mesa u RH ne zadovoljava njezine potrebe, da je glavni uzrok deficita proizvodnje govedeg mesa nedostatak dovoljnog broja teladi za tov koji se rješava uvozom teladi upitne kakvoće, da je zastupljenost mesnih stada u Hrvatskoj još uvijek na niskim granama, ali i da obiteljska poljoprivredna gospodarstva još uvijek imaju male proizvodne kapacitete.

Razvoj ekstenzivnog stočarstva, posebice govedarstva imalo bi ne samo pozitivne ekonomske učinke (jeftinija hranidba, niža ulaganja u stajske objekte i infrastrukture na farmi, manje učešće ljudskog rada, visoka plodnost (85-95%), već bi doprinio očuvanju krajobraza na području Općine s obzirom na vrlo invazivno širenje amorfe (lat. *Amorpha fruticosa* – vrlo invazivne biljne vrste koja se izuzetno brzo širi, te obrasta poljoprivredno zemljište) koja istiskuje autohtone biljne zajednice, a njen rast i širenje sprječavaju upravo goveda koja rado jedu mladu amorfu. Također, ekstenzivan uzgoj goveda posebice je značajan i s ekološkog aspekta. Zahvaljujući sposobnosti iskorištavanja krmiva bogatim sirovim vlaknima, preživači aktivno sudjeluju u zatvaranju ciklusa kruženja tvari i energije u ekosustavu. Odrasla krava godišnje hranidbom unese u organizam i iskoristi oko 75 kg čistog dušika, a putem ekskremenata tlu vrati 90 kg dušika.

S aspekta poljoprivrednih gospodarstava, najveću zapreku u tranziciji sa proizvodnje kravljeg mlijeka na proizvodnju govedeg mesa čini osiguranje redovnog novčanog priljeva u poslovanju za pokrivanje svih operativnih troškova. Za razliku od proizvodnje kravljeg mlijeka u kojoj poljoprivrednici imaju osiguran mjesečni novčani priljev od prodaje mlijeka, u govedarskoj proizvodnji problem predstavlja dugotrajno razdoblje uzgoja goveda za vrijeme kojeg poljoprivredni proizvođači nemaju nikakvih prihoda.

Uz govedarstvo, na području Općine svinjogojstvo je nekada bilo jedna od najzastupljenijih grana poljoprivrede kada se u najvećoj mjeri primjenjivao uzgoj na otvorenom tzv. „pašarenje ili žirovanje“. Ovakav način proizvodnje gotovo je nestao ponajviše zbog zabrana od strane Hrvatskih šuma u pogledu slobodnog napasanja svinja, a koje navedene zabrane pravdaju na temelju prigovora lovaca. Međutim, s gospodarskog aspekta, kada se uzmu u obzir i analiziraju koristi od zakupa lovišta i lovstva u odnosu na svinjogojsku proizvodnju, evidentno je da je nužno navedene odredbe mijenjati.

Danas, svinjogojaska proizvodnja na području Općine bilježi sve manji broj registriranih proizvođača, te je nužno poticati uzgoj svinja, posebice ekstenzivan uzgoj koji ne iziskuje značajna kapitalna ulaganja. Također, potrebno je usmjeravati poljoprivredne proizvođače na uzgoj autohtonih hrvatskih pasmina poput crne slavonske svinje ili „fajferica“ koje su izuzetno cijenjene na tržištu, ali i na veći stupanj finalizacije proizvoda kako bi se povećala njihova konkurentnost i održivost.

Tablica 7: Broj domaćih životinja (stoke) po gospodarstvima na području Općine

Godina	GOVEDA		KONJI		MAGARCI	
	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja
2020.	15	291	3	51	1	12
2019.	16	300	3	41	1	11
2018.	15	263	5	44	1	10
2017.	20	315	5	32	1	9
2016.	20	276	4	52	-	-

Godina	SVINJE		OVCE		KOZE	
	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja
2020.	89	889	12	653	2	105
2019.	83	1.109	13	541	2	76
2018.	60	1.022	9	497	1	144
2017.	125	1.601	7	436	1	129
2016.	126	1.503	6	284	1	115

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

U promatranom razdoblju od 2016. - 2020. godine najveći broj gospodarstava na području Općine bavi se uzgojem svinja, potom ovaca, zatim goveda, koza i konja, a posljednjih godina i uzgojem magaraca, što je razvidno iz prezentirane tablice.

Pored navedenoga, značajan potencijal razvoja na području Općine Stara Gradiška ima i pčelarstvo s obzirom da livade i pašnjaci, nakon oranica čine najveći udio u korištenom poljoprivrednom zemljištu. Zbog značajnih površina koje se nalaze pod invazivnom ali i izrazito medonosnom biljnom vrstom amorfa pčelarstvo kao dodatna ili glavna poljoprivredna djelatnost na poljoprivrednim gospodarstvima postaje sve atraktivnije. Ukoliko bi se uz proizvodnju meda razvijala i proizvodnja ostalih pčelinjih proizvoda (propolis, pelud, matična mliječ i sl.) pčelarstvo može biti izrazito dohodovna grana poljoprivrede.

Iz prethodne analize sektora poljoprivrede na području Općine Stara Gradiška, razvidno je da da je daljnji razvoj poljoprivrednog sektora na području Općine potrebno osmišljavati i provoditi prije svega na temelju postojećih resursa, ali i u skladu s načelima održivog razvoja. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva temelj su budućeg gospodarskog razvoja Općine, prvenstveno kroz očuvanje tradicije bavljenja poljoprivrednim djelatnostima.

2.3.5.Šumarstvo

Šumske površine na području Općine Stara Gradiška zauzimaju 3.538 ha i čine 33,90% ukupnog prostora Općine. Prema kategorijama, gospodarske šume obuhvaćaju 2.090,01 ha, zaštitne šume 95,95 ha dok ostale šume i šumske površine obuhvaćaju 1.245,55 ha. Gotovo sve šumske površine nalaze se u državnom vlasništvu i njima upravljaju Hrvatske šume, dok tek neznatan udio čine šume u privatnom vlasništvu.

Na području Općine Stara Gradiška nalazi se posebni rezervat šumske vegetacije Prašnik koja je jedna od zadnje očuvanih starih slavonskih šuma hrasta lužnjaka i običnog graba.

S vegetacijskog gledišta u Prašniku su zastupljene zajednice: *Carpino betuli-Quercetum roboris typicum* i *Genisto elate-Quercetum roboris caricetosum remote*. Starost hrastovih stabala iznosi 150-300 godina, prsni promjer kreće im se od 70 do 200 cm, dok u visinu dosežu i do 40 m. Prašnik predstavlja jedinu sačuvana šuma starih hrastika Slavonije i stoga je vrlo interesantna za prirodoslovna istraživanja i proučavanja.

2.3.6. Turizam

Iako je turizam snažan faktor gospodarskog i društvenog razvoja određenog područja s važnim aplikativnim učincima na sve ostale gospodarske sektore, na području Općine Stara Gradiška sektor turizma tek je u razvoju obzirom da na području Općine postoje potencijali za razvitak različitih oblika selektivnog turizma poput kulturno-povijesnog, izletničkog i sportsko – rekreacijskog, lovnog i ribolovnog, te ekološkog turizma.

Naime, u pogledu kapaciteta za prihvata i noćenje potencijalnih turista i posjetitelja, na području Općine Stara Gradiška nema registriranih smještajnih kapaciteta, dok je od ugostiteljskih kapaciteta registriran tek jedan objekt i to restoran „Složna braća“ u naselju Novi Varoš.

U pogledu stupnja izgrađenosti turističke infrastrukture, postojeće stanje na području Općine Stara Gradiška daleko je od zadovoljavajućeg, posebice kada se uzmu u obzir potencijali kojima ovo područje raspolaže. S obzirom da je područje Općine tijekom Domovinskog rata bilo okupirano, a stanovništvo prognano iz svojih domova, u poslijeratnom razdoblju oskudna financijska sredstva bila su primarno usmjerena ka izgradnji osnovne komunalne, prometne i društvene infrastrukture.

S druge strane, minski sumnjiva područja, depopulacija i nedovoljna zainteresiranost postojećih gospodarskih subjekata, ali i lokalnog stanovništva za bavljenje turističkim djelatnostima, rezultirala je činjenicom da na području Općine trenutno nema funkcionalnih turističkih objekata kao niti infrastrukture u vidu tematskih i biciklističkih staza, izletišta i ostale turističke infrastrukture nužne za pozicioniranje na turističkom tržištu.

Kako područje Općine Stara Gradiška svojim odlikama prirodnog prostora i bogatstvom kulturno-povijesne baštine čini kvalitetnu osnovu za razvoj turističkih proizvoda koji su i Strategijom razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine prepoznati kao proizvodi s izraženom perspektivom razvoja (cikloturizam, ruralni turizam, ekoturizam, gastronomija i enologija), postojeće resurse potrebno je aktivirati i razvijati turizam kao jednu od temeljnih strateških odrednica gospodarstva na području Općine.

Jedna od potencijalnih lokacija za razvoj infrastrukture bez koje nije moguće turističko aktiviranje područja Općine Stara Gradiška je i prirodni rukavac Strug smješten na području naselja Gornji Varoš koji obuhvaća površinu od 11,5 ha, a proteže se u duljini od 2,5 km. Uz navedeni rukavac Općina Stara Gradiška posjeduje zemljište površine 1,5 ha koje je izuzetno pogodno za razvoj infrastrukture vezane uz sportsko-rekreacijski turizam. S obzirom da je navedena lokacija poznata kao odredište sportskih ribolovaca, daljnja ulaganja potrebno je usmjeriti ka izgradnji turističkih objekata za ribolovce, izgradnji dokova sa tradicionalnim drvenim čamcima, ali i cjelokupnog uređenja i opremanja površine u funkciji turističkog izletišta.

Od postojećih objekata koje je potrebno turistički aktivirati, svakako treba istaknuti nekadašnji objekt poštanskog ureda u naselju Uskoci koji datira iz tridesetih godina prošlog stoljeća, a nalazi se nedaleko od planiranog izletišta. Adaptacijom i uređenjem navedenog objekta osigurao bi se prostor u kojemu bi se formirao informativni-turistički punkt kao sastavni dio managementa izletišta, ali i uredila postava lokalnog muzeja na temu ribarstva.

S obzirom da se na području Općine Stara Gradiška nalazi posebni rezervat šumske vegetacije Prašnik koji je godinama bio nedostupan za turističke aktivnosti zbog miniranosti dijelova šume, svakako je potrebno usmjeriti napore ka turističkom aktiviranju ovog iznimnog prirodnog resursa.

Kako se rezervat nalazi pod upravljanjem Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko posavske županije – Natura Slavonica, te da unutar samog rezervata nije dozvoljeno izvođenje bilo kakvih radova, ulaganja u turističku infrastrukturu moguća su neposredno uz sami rezervat.

Od ostale turističke infrastrukture, svakako je potrebno uspostaviti sustav turističkog obilježavanja sadržaja turističke ponude na području Općine postavljanjem smeđe signalizacije i interpretacijskih panela pored svih značajnijih objekata i sadržaja.

Zaključak je kako Općina Stara Gradiška posjeduje izrazito bogate prirodne i kulturne potencijale te ih je zbog toga potrebno oplemeniti sadržajima i ponuditi posjetiteljima doživljaj i aktivno sudjelovanje u njemu.

2.3.7. Infrastruktura

2.3.7.1. Cestovni promet

Okosnicu prometnog sustava na području Općine Stara Gradiška čini državna cesta D5 koja se proteže od graničnog prijelaza Terezino Polje sa Republikom Mađarskom, preko Virovitice, Velikih Zdenaca, Daruvara, Okučana sve do graničnog prijelaza u Staroj Gradiški i to u duljini od 123 km. Upravljanje i održavanje navedene državne ceste u nadležnosti je Hrvatskih cesta.

Osim državnih, područjem Općine u duljini od 8,5 km prolaze i sljedeće županijske ceste koje predstavljaju glavne lokalne pravce za povezivanje naselja sa općinskim središtem i drugim naseljima okolnih jedinica lokalne samouprave:

- Ž 4176 Gređani – D5
- 4153 Okučani (D5) - Vrbovljani
- Ž 4226 Gornji Varoš – D5
- Ž 4227 Stara Gradiška (D5) – Donji Varoš

Lokalne ceste protežu se u duljini od cca 6 km:

- L 42015 Gređani – D5
- L 42016 Donji Bogičevci – Pivare – D5

Uz državne, županijske i lokalne ceste, sustav cestovnog prometa na području Općine čine i nerazvrstane ceste. U nerazvrstane ceste pripadaju ulice unutar pojedinih naselja, te pristupni putovi, a za njihovu izgradnju i održavanje nadležna je Općina Stara Gradiška. Na području Općine Stara Gradiška evidentirano je cca 3 km nerazvrstanih cesta unutar naselja.

Postojeće stanje nerazvrstanih cesta na području naselja Stara Gradiška izrazito je nezadovoljavajuće i to posebice cesta u ulicama Josipa Kozarca, Slavonskih Graničara te na Trgu hrvatskih branitelja. Kako bi se poboljšala sigurnost svih sudionika u prometu, potrebno je izvršiti temeljitu rekonstrukciju navedenih cesta u dužini od cca 1.500 metara.

Za rekonstrukcije navedenih cesta, Općina Stara Gradiška izradila je projektno-tehničku dokumentaciju, a financijska sredstva u procijenjenom iznosu od 5.000.000,00 Kn potrebna za realizaciju navedenog projekta, osigurati će se dijelom iz proračuna Općine, te EU fondova i programa.

U pogledu sigurnosti u prometu, posebice pješaka, nogostupi su izgrađeni uz državnu cestu u naselju Novi Varoš i djelomično u naselju Stara Gradiška, a postojećim tehničkim karakteristikama i izvedbom zadovoljavaju sigurnosne standarde. Potreba izgradnje nogostupa vidljiva je na pravcu iz naselja Stara Gradiška prema naselju Uskoci i Gornji Varoš, te prema naselju Donji Varoš, no s obzirom da zbog postojećeg nasipa nema fizičkog prostora za projektiranje nogostupa, izgradnja istog nije niti planirana.

U pogledu ostale cestovne infrastrukture i objekata, na području Općine izgrađena su dva stajališta za autobuse (naselje Novi Varoš i Stara Gradiška) sa pripadajućim nadstrešnicama koje je uslijed izloženosti nepovoljnim vremenskim prilikama, te dotrajalosti potrebno izmjeniti. Postojeće autobusno stajalište u naselju Stara Gradiška planira se i izmjestiti na drugu lokaciju s obzirom da je postojeće smješteno neposredno uz zaštićeni spomenik nulte kategorije „Tvrđavu – logor“ tj. dio kompleksa koji se naziva sjeverne kurtine. S obzirom na planiranu rekonstrukciju navedenog kompleksa, te buduću funkciju i sadržaje, lokacija postojećeg stajališta nije prikladna. Također, uočena je potreba postavljanja horizontalne prometne signalizacije kod osnovne škole u naselju Stara Gradiška.

Poboljšanje je potrebno i u dijelu poljoprivrednih puteva koji su mjestimično u relativno lošem stanju, a koji se područjem Općine protežu u duljini od cca 40 km. Iako Općina Stara Gradiška, sukladno financijskim mogućnostima, kontinuirano radi na sanaciji istih i nasipanju kamenim materijalom, uslijed značajnih oborina, korištenja teške poljoprivredne mehanizacije, ali i ljudskog faktora učestalo dolazi do oštećenja putova koje predstavlja značajan problem poljoprivrednim proizvođačima jer im onemogućava pristup poljoprivrednom zemljištu.

Također, za područje Općine Stara Gradiška važna je i činjenica izgradnje novog prekograničnog mosta preko Save koji je iznimno i podjednako važan projekt i za Hrvatsku i za Bosnu i Hercegovinu, a isti se nadovezuje na planiranu brzu cestom s hrvatske strane koja bi išla od granice s Bosnom i Hercegovinom preko Okučana i Virovitice do granice s Mađarskom te bi se time u bitnome rasteretio cestovni promet na postojećem graničnom prijelazu.

2.3.7.2. Riječni promet

S obzirom da rijeka Sava čini prirodnu granicu Općine i susjedne BiH, a koja predstavlja plovni put od državnog interesa, evidentni su značajni potencijali uključivanja Općine u sustav riječnog prometa Republike Hrvatske. Na području Općine Stara Gradiška rijeka Sava je plovna čitavim svojim tokom u dužini 13,8 km. Zbog ratnih događanja i raspada bivše SFRJ, devedesetih godina prošlog stoljeća došlo je do potpunog prekida plovidbe i bilo kakvog značajnijeg održavanja plovnog puta.

Treba napomenuti i to da je do tada rijeka Sava imala nacionalni režim plovidbe, a stranim se plovilima dozvoljavala plovidba uz posebno odobrenje.

Nakon završetka Domovinskog rata, došlo je do djelomične obnove plovidbe, ali samo za brodove pribrežnih država što je objektivno predstavljalo problem za daljnji razvoj ovog vida prometa. Potpisivanjem Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum 2002. godine, na rijeci Savi je proglašen međunarodni režim plovidbe. Istodobno su otpočele značajne, usklađene aktivnosti na obnovi plovnog puta i harmonizaciji propisa u slivu rijeke Save koji prate područje unutarnje plovidbe.

Sava je plovna za veće brodove od Siska (uvjetno je za manja turistička plovila plovna od Rugvice kraj Zagreba do Siska) sve do njezinog ušća u Dunav u Beogradu. Zbog dugogodišnjeg nedovoljnog održavanja plovnog puta, Sava nije dovoljno uređena za plovidbu.

S obzirom da rijeka Sava protječe kroz četiri države: Republiku Sloveniju, Republiku Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Republiku Srbiju, te povezuje i tri glavna grada spomenutih država, razvoj riječnog prometa imao bi veliki utjecaj na gospodarski razvoj područja Općine Stara Gradiška. Međutim, razvoj riječnog prometa, posebice izgradnje infrastrukture nije u nadležnosti Općine Stara Gradiška, već ponajprije ovisi o nacionalnim interesima, te planovima i programima za razvoj ovog državnog plovnog puta.

2.3.7.3. Obrana od poplava

Ravničarsko-prisavsko područje Općine Stara Gradiška dijelom je ugroženo plavljenjem kod visokih razina vodotoka rijeke Save. Kao zaštita od poplava realiziran je dijelom kanal Lonja-Strug i uspostavljena retencija koja zauzima jugozapadni dio općine na području između Save i vodotoka Mali Strug odnosno budućeg produženja kanala Lonja-Strug.

Prema klasifikaciji, području Općine Stara Gradiška pripada sektoru D – Srednja i Donja Sava, branjenom području 4: područje malog sliva Šumetlica – Crnac. Područje malog sliva “Šumetlica – Crnac” smješteno je na prostoru između rijeke Orljave na istoku, rijeke Save na jugu, Velikog Struga na zapadu i sljemena Psunja i Babje Gore na sjeveru i obuhvaća površinu od 983,15 km².

Prometne veze do obrambenih nasipa osigurane su gustom mrežom lokalnih prometnica. Poteškoće predstavljaju neizgrađenost pratećih putova uz pojedine dionice nasipa i poplavne usporne vode retencija, pa je pristup moguć samo krunom nasipa.

Postojeći obrambeni nasipi nisu na svim dijelovima u stanju koje posve osigurava zaštitu zbog oštećenja nasipa uzrokovanih od strane divljih životinja koja gaženjem i rovanjem oštećuju pokose i krunu nasipa; oštećenja nožica nasipa uslijed prolaska kamiona i strojeva prilikom izvlačenja drvene mase; te zbog pojave klizišta i procjeđivanja nasipa, ali i dugotrajno visokog vodostaja rijeke Save. Stoga, prostor je potencijalno ugrožen od štetnog djelovanja poplavnih voda, te bi u navedenom slučaju došlo do plavljenja naselja Uskoci, Stara Gradiška, Donji Varoš, Gornji Varoš, Novi Varoš i Pivare. Sukladno postojećem stanju i potencijalnoj ugrozi od poplava, Hrvatske vode kao tijelo nadležno za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava, na području općine Stara Gradiška planira provedbu radova izdizanja nasipa u dužini 5 km.

Obrana od poplavnih voda na području općine potrebno je kontinuirano provoditi sustavom aktivne i pasivne obrane, koji je i predviđen Županijskim operativnim planom obrane od poplave.

Za provedbu kvalitetnog i jedinstvenog sustava obrane od poplava odgovorne su Hrvatske vode, koje su do sada uspješno spriječavale značajnija plavljenja na području Općine, no s obzirom na postojeće stanje obrambenog nasipa, potrebna su kontinuirana ulaganja u održavanje istoga, kako bi se spriječile potencijalne katastrofalne posljedice.

S druge strane, također je potrebno formirati i u sustav obrane uključiti tim opće namjene koji je potrebno adekvatno opremiti i obučiti, kako bi mogao služiti kao pomoć u obavljanju jednostavnijih radnji i fizičku ispomoć stručnim službama i ekipama u navedenim potencijalnim situacijama.

2.3.7.4. Vodoopskrbni sustav

U razdoblju od 1995. - 2008. godine naselje Stara Gradiška opskrbljivalo se pitkom vodom putem lokalnog sustava koji se napajao iz lokalnog izvorišta (vodotoranj). Nakon toga, naselje Stara Gradiška spojena je na regionalni vodoopskrbni sustav kojim rukovodi Vodovod Zapadne Slavonije d.o.o. Nova Gradiška.

Osim naselja Pivare, sva ostala naselja na području Općine imaju izgrađen i funkcionalan sustav vodoopskrbe. Tek na području naselja Gređani sustav nije u potpunoj funkciji.

U pogledu tehničke izvedbe postojećeg sustava, isti je projektiran i izveden od PHD cijevi različitih promjera i to glavni magistralni cjevovod koji se proteže od nadvožnjaka Dubovac prema Staroj Gradiški od cijevi promjera 110 cm, dok su sekundarni vodovi promjera 63 cm.

Cjelokupan sustav vodoopskrbe na području Općine izgrađen je u razdoblju od 2000. – 2010. godine, a dosada je u izgradnju uloženo više od 9 milijuna kuna. Financijska sredstva za realizaciju vodoopskrbe na području općine osigurale su Općina Stara Gradiška, Brodsko posavska županija, Hrvatske vode, Fond za regionalni razvoj, te nekadašnje Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

2.3.7.5. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda

U pogledu sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Općine Stara Gradiška, postojeće stanje nije zadovoljavajuće. Na sustav odvodnje otpadnih voda, trenutno je priključeno tek 20% stanovništva na području općine. U naselju Stara Gradiška u funkciji je stari sustav odvodnje, dok se na području svih ostalih naselja odvodnja otpadnih voda još uvijek vrši putem septičkih/sabirnih jama koje potencijalno direktno utječu na zagađenje okoliša i onečišćenje podzemnih voda, ali i predstavljaju latentnu opasnost za zdravlje stanovništva.

Novi sustav odvodnje otpadnih voda izgrađen je na području naselja Stara Gradiška, Gornji Varoš, Donji Varoš, te Uskoci. Navedeni sustav još uvijek nije u funkciji jer je potrebno završiti jedan dio radova. S tehničkog aspekta, novi izgrađeni sustav odvodnje predstavlja zatvoreni fekalni sustav koji se sastoji od pripadajućih kolektora, 8 crpnih postaja, te kompaktnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda – BioDisk koji se bazira na osnovi aktivnog mulja.

Slika 2: Izgled BioDisk-a

Izvor: Strateški razvojni program Općine Stara Gradiška 2016. - 2020. godine

U sklopu navedenog sustava, izgrađen je i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda – BioDisk koji se odlikuje jednostavnim i stabilnim pročišćavanjem, visokom efikasnošću smanjenja zagađenja, prilagodljivosti na udarna opterećenja, niskim troškovima pogona i održavanja, mogućnosti samostalnog rada uređaja, recirkulacije aktivnog mulja bez crpke, minimalne potrebne površine za izgradnju, brze montaže i puštanja u rad, mogućnosti prijenosa na drugu lokaciju, malog opsega pratećih građevinskih radova, funkcioniranja bez neugodnih mirisa i buke, otpornosti na niske temperature, te dugog vijeka trajanja.

2.3.7.6. Energetski sustav

Područje Općine Stara Gradiška sa svojim naseljima uključeno je u energetski – elektroopskrbni sustav države i Županije preko transformatorskog postrojenja TS 35/10 kV u Staroj Gradiški. Ovo glavno lokalno elektroopskrbno postrojenje uključeno je u elektroopskrbni sustav preko zračnog 35 kV dalekovoda koji TS 35/10 kV Stara Gradiška preko TS 35/10 kV Okučani povezuje sa TS 110/35 kV Nova Gradiška.

Uzevši u obzir smanjeni intenzitet gospodarskih aktivnosti i broj stanovnika, glavna energetska mreža i objekti zadovoljavaju današnje i buduće razvojne potrebe. Samo ukoliko unutar novog razvojno-gospodarskog područja planiranog uz prisavsko područje dođe do izgradnje sadržaja ili proizvodnih kapaciteta sa većom potrebom za električnom energijom, trebati će dograditi 35 kV naponsku razinu u okviru postojeće TS 35/10 kV njezinom rekonstrukcijom.

Jedan od najznačajnijih izvršenih projekata iz energetskog sektora na području Općine je projekt privatnog investitora – tvrtke Sava d.o.o. iz Stare Gradiške kojim je izgrađeno kogeneracijsko postrojenje na drvenu biomasu. Navedeno izgrađeno postrojenja snage je 2 MW, a služi u svrhu proizvodnje električne i toplinske energije. Postrojenje se nalazi na k.č.br. 185/8, na području katastarske općine Uskoci. Predmetna čestica površine je 6.786 m² i nalazi se u zoni poslovne/proizvodne namjene. Električna energija koja se proizvede isporučuje se u javnu distribucijsku mrežu (HEP), dok se toplinska energija koristiti za zagrijavanje postojećih sušara i grijanje javnih objekata u vlasništvu Općine Stara Gradiška (zgrada općine, škola).

2.3.7.7. Javna rasvjeta

Sustav javne rasvjete na području Općine Stara Gradiška izgrađen je u svim naseljima na području Općine, te je 1995. godine ista obnovljena u svim naseljima izuzev naselja Gređani. U pogledu tehničke izvedbe postojećeg sustava, u svim naseljima na području Općine izgrađen je sustav javne rasvjete na stupovima. U svakom naselju postavljeni su upravljački ormarići kojima se vrši regulacija sustava.

U tabeli koja slijedi prikazane su osnovne tehničke karakteristike postojećeg sustava javne rasvjete:

Tablica 8: Tehnička specifikacija sustava javne rasvjete

Naselje	Napajanje iz TS/kom	Snaga Rasvjete	Broj rasvjetnih tijela
Donji Varoš	2	150 W	32
Uskoci	1	150 W	29
Gornji Varoš	1	150 W	27
Pivare	1	150 W	22
Novi Varoš	2	100 W	48
Gređani	2	150 W	45

Izvor: Službeni podaci Općine Stara Gradiška

Cjelokupan sustav javne rasvjete na području Općine zadovoljava ekološke i energetske standarde. Ranija, dotrajala svjetlosna armatura zamijenjena je ekološkom i energetski učinkovitom javnom rasvjetom tj. LED rasvjetnim tijelima.

Navedeno je posebice značajno s aspekta neposredne blizine međudržavnog graničnog prijelaza sa Republikom Bosnom i Hercegovinom, jer će se modernizacijom postojećeg sustava javne rasvjete i procijenjenim energetskim uštedama omogućiti kontinuirano osvjetljenje prometnica i javnih površina.

2.3.7.8. Groblja

Na području Općine Stara Gradiška izgrađena su tri groblja i to u naseljima Uskoci i Gređani za čije upravljanje je nadležna Općina Stara Gradiška, dok se treće groblje nalazi u okviru spomen područja Jasenovac. U pogledu izgrađenosti potrebne infrastrukture, te uređenja okoliša, groblje u naselju Uskoci u potpunosti je infrastrukturno izgrađeno i opremljeno, te svojim kapacitetima zadovoljava potrebe.

Mjesna groblja na području Općine u naseljima Uskoci i Gređani zadovoljavaju infrastrukturnu izgrađenost obzirom da su izgrađeni objekti mrtvačnice i omogućen je pristup grobnim mjestima.

2.3.7.9. Društvena infrastruktura

Društveni domovi na području Općine Stara Gradiška predstavljaju osnovnu infrastrukturu namijenjenu zadovoljavanju društvenih potreba na području Općine. Na cjelokupnom području Općine izgrađeno ih je 5, od kojih dva datiraju iz 50-ih godina prošloga stoljeća. Društveni domovi u naseljima: Gornji Varoš, Gređani, Uskoci i Novi Varoš u potpunosti su adaptirani i renovirani te udovoljavaju svim infrastrukturnim uvjetima.

Dom kulture u naselju Stara Gradiška još uvijek je u fazi rekonstrukcije (dogradnja i sanacija), a koji poslovi se obavljaju provedbom projekta „Rekonstrukcija (dogradnja i sanacija) Doma kulture“ u okviru Podmjere 7.4 „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“, tip operacije 7.4.1 „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

2.3.7.10. Športsko rekreacijska infrastruktura

Na području Općine Stara Gradiška infrastruktura za sport i rekreaciju sportskih klubova i organizacija, te lokalnog stanovništva zastupljena je kroz sportske terene na području naselja Stara Gradiška koji obuhvaćaju rukometno igralište s tribinama, košarkaško igralište, te veliko nogometno igralište.

S obzirom da navedeni sportski tereni ne obuhvaćaju nezaobilaznu popratnu infrastrukturu i sadržaje, Općina Stara Gradiška započela je izgradnju dodatnih prostorija koje će biti u funkciji svlačionica za korisnike, sanitarnih prostorija, te poslovno-administrativnog prostora dok je manji dio predviđen i za ugostiteljske sadržaje.

Unutar građevinske površine na kojoj se nalaze sportski tereni nekada je u funkciji bilo i tenisko, te dječje igralište koja su uklonjena zbog izgradnje postaje pogranične policije. S obzirom da je istočni dio predmetne površine neizgrađen, Općina Stara Gradiška na navedenom dijelu planira izgradnju dodatnih sadržaja i to dječjeg igrališta, teniskog igrališta, trim staze, te staze za rolanje. Također, zbog dotrajalosti, planirana je i obnova postojećih tribina za gledatelje, te ograde na postojećim sportskim terenima.

2.3.8. Postupanje s otpadom

Sukladno zakonskim propisima i vodeći se načelima održivog razvoja, Općina Stara Gradiška usmjerena je ka unapređenju sustava gospodarenja otpadom na cjelokupnom području Općine. U tu svrhu izrađen je i „Plan gospodarenja otpadom Općine Stara Gradiška za razdoblje od 2018-2023. godine“.

Na području Općine Stara Gradiška postoji organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada u svim naseljima, osim u naselju Gređani. Komunalni otpad koji se prikuplja i odvozi iz ostalih naselja na području Općine odlaze se na odlagalištu Šagulje-Ivik. Prikupljanje i razvrstavanje otpada vrši se putem zelenih otoka koji su postavljeni u svim naseljima na području Općine, izuzev naselja Pivare. U okviru zelenih otoka nalaze se kontejneri za odlaganje stakla, papira i plastike.

Unaprjeđenjem sustava prikupljanja i razvrstavanja otpada, planirana je nabava i postavljanje zelenog otoka i u naselju Pivare, te dodatnog spremnika za odlaganje tekstilnog otpada u naselju Stara Gradiška.

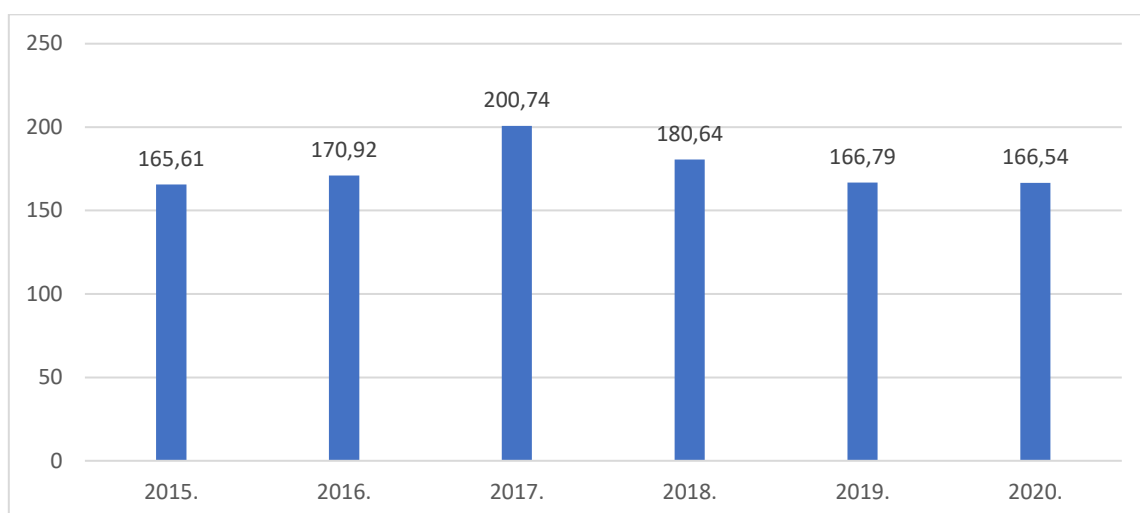
Tablica 9: Lokacije i broj zelenih otoka

Lokacija	Broj	Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada				
		Papir	Staklo	Plastika	Metal	Tekstil
Donji Varoš	1	+	+	+	-	-
Gornji Varoš	1	+	+	+	-	-
Gređani	1	+	+	+	-	-
Novi Varoš	1	+	+	+	-	-
Stara Gradiška	2	+	+	+	+	+
Uskoci	1	+	+	+	+	-

Izvor: Službeni podaci Općine Stara Gradiška

Na području Općine organizirano je provođenje komunalne djelatnosti prikupljanja i odvoza komunalnog otpada za 90% stanovništva Općine. U 2018. godini prikupljeno je 180,67 tona miješanog komunalnog otpada što je 10% manje u odnosu na 2017. godinu, dok je u 2019. godini prikupljeno 166,79 tona, tj. 7,68% manje u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini prikupljeno je 166,54 tona miješanog komunalnog otpada što je neznatno manje u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Naprijed navedeno ukazuje na blagi trend smanjenja količine miješanog komunalnog otpada.

Grafikon 11: Kretanje godišnjih količina prikupljenog otpada i odloženog komunalnog otpada u tonama

Izvor: Službeni podaci Općine Stara Gradiška

Jedan od problema vezanih za sustav gospodarenja otpadom svakako je i pojava divljih odlagališta otpada. Na području Općine Stara Gradiška evidentirano je pet lokacija onečišćenih otpadom na kojima se odlaže građevinski, glomazni, biljni i komunalni otpad.

Tablica 10: Popis lokacija divljih odlagališta otpada

R.br.	Naselje	Površina (m ²)	Zapremnina (m ³)	Sastav otpada
1.	Donji Varoš	400	25	građevni, glomazni i komunalni otpad
2.	Gornji Varoš	350	315	glomazni, biljni i komunalni otpad
3.	Gredani	5000	2000	građevni, glomazni, biljni i komunalni otpad
4.	Novi Varoš	300	250	građevni, glomazni, komunalni i biljni otpad
5.	Uskoci	900	700	građevni, glomazni i komunalni otpad
UKUPNO		6.950	3.290	

Izvor: Službeni podaci Općine Stara Gradiška

Iako ne obuhvaćaju značajne površine, te se redovito uklanjaju, divlja odlagališta kontinuirano se pojavljuju što ukazuje na potrebu sustavnog informiranja i edukacije stanovništva o zaštiti okoliša i propisnom zbrinjavanju otpada.

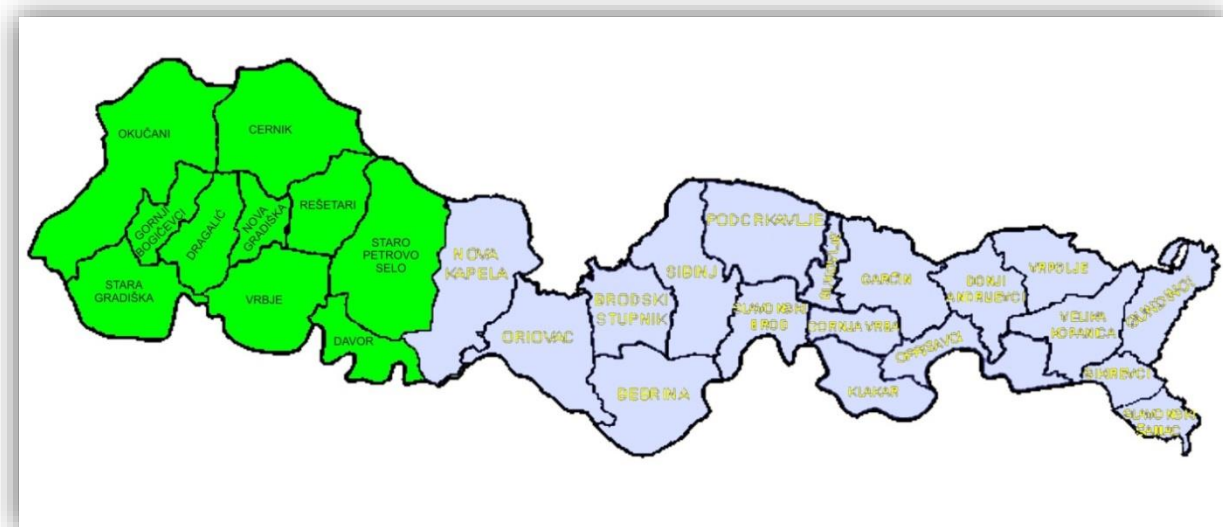
2.4.LAG Zapadna Slavonija

S obzirom da područje Općine Stara Gradiška pripada ruralnim područjima u Republici Hrvatskoj, zajedno sa još 9 jedinica lokalne samouprave, Općina Stara Gradiška bila je inicijator i jedan od osnivača LAG-a „Zapadna Slavonija“. Po formalno – pravnom obliku LAG Zapadna Slavonija predstavlja udruhu koju čine predstavnici lokalne zajednice iz neprofitnog sektora, gospodarstvenici, jedinice lokalne samouprave, javne institucije i druge organizacije i građani s područja navedenih lokalnih samouprava.

Osnovan 2012. godine, LAG Zapadna Slavonija nalazi se u zapadnom dijelu Brodsko-posavske županije. LAG graniči na istoku s Općinom Nova Kapela, na sjeveru s Požeško-slavonskom županijom, na zapadu sa Sisačko-moslavačkom županijom te na jugu s rijekom Savom koja je međudržavna granica između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine.

LAG Zapadna Slavonija obuhvaća cjelovito područje 10 jedinica lokalne samouprave i u svom sastavu ima Grad Novu Gradišku, te općine: Cernik, Davor, Dragalić, Gornji Bogićevci, Okučani, Rešetari, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo i Vrbje (koje administrativno pripadaju Brodsko-posavskoj županiji), te obuhvaća površinu od 839,31 km² što čini 41,2% ukupne površine Brodsko-posavske županije.

Slika 3: Položaj LAG-a u Brodsko-posavskoj županiji

Izvor: Strateški razvojni program Općine Stara Gradiška 2016. - 2020. godine

Glavni cilj djelovanja LAG-a Zapadna Slavonija je oživljavanje gospodarstva i poboljšanje kvalitete života na cjelokupnom području LAG-a, a napose u kontekstu promicanja održivog razvoja ruralnih područja.

Dana 26. svibnja 2015. godine Europska komisija odobrila je Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020. godine koji za cilj ima poboljšati konkurentnost poljoprivrednog sektora EU, brigu za okoliš i klimu te jačati ekonomske i društvene strukture ruralnih zajednica do 2020.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju je odabrala 54 lokalne akcijske grupe (LAG) za provedbu lokalnih razvojnih strategija (LRS) tijekom trajanja Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020. (PRR 2014. - 2020.), a među njima je i LAG-a Zapadna Slavonija.

LAG-ovima je dodijeljeno 463.096.945,70 kuna za provedbu podmjere 19.2. "Provedba operacija unutar CLLD strategije" (provedba LRS), podmjere 19.3. "Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a" i podmjere 19.4. "Tekući troškovi i animacija" iz PRR 2014. - 2020". Konačnim odabirom, 54 LAG-a su odabrana za provedbu lokalnih razvojnih strategija putem kojih se sufinanciraju odabrani projekti od strane LAG-ova za korisnike sa LAG područja i za ulaganja koja se provode na LAG području.

3.1. Misija Općine Stara Gradiška

Misija Općine Stara Gradiška jest podizanje kvalitete života građana te društvenog i gospodarskog okruženja u skladu sa interesima Općine i lokalnog stanovništva kroz poboljšanje komunalnih uvjeta, prometne sigurnosti i dostupnosti, obrazovnih programa i sadržaja te kvalitete života svih stanovnika Općine, vodeći pri tome posebnu brigu o djeci, starijima i ranjivim skupinama. Daljnji razvoj Općine Stara Gradiška poticat će se kroz razvoj gospodarstva, obnovu i izgradnju sportsko-rekreativne infrastrukture s ciljem poticanja kulture zdravog življenja te zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša kroz razvoj ekološko-energetskih rješenja te obnovu i unaprjeđenje komunalne infrastrukture.

3.2. Vizija Općine Stara Gradiška

Općina Stara Gradiška područje je bogate kulturne i prirodne baštine koja ističe važnost kvalitete života vlastitih stanovnika nudeći im pritom sigurnu okolinu za rad i život. Poduzetnička, turistička i kulturna prepoznatljivost dio su identiteta Općine. Ulaganja u održivo gospodarstvo, zelenu i digitalnu tranziciju, konkurentnost gospodarstva, jačanje otpornosti na krize te održivi razvoj kao rezultat donose smanjenje društvenih i socijalnih razlika, stvaranje jednakih prilika za sve, te poboljšanje kvalitete života svih žitelja Općine Stara Gradiška.

3.3.SWOT ANALIZA – OPĆINA STARA GRADIŠKA

PODRUČJE	SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
PRORAČUN	<p>Transparentnost proračuna;</p> <p>Ulaganja u komunalnu infrastrukturu;</p> <p>Kontinuirana uravnotežena i stabilna razina proračunskih prihoda i rashoda.</p>	<p>Nedostatak sredstava za provođenje velikih infrastrukturnih projekata;</p> <p>Visoki troškovi održavanja komunalne infrastrukture.</p>	<p>Povećanje prihoda kroz dodatne izvore financiranja - EU fondovi;</p> <p>Daljnji napredak na području transparentnosti proračuna putem razvoja digitalnih rješenja i tehnologija;</p> <p>Smanjenje troškova održavanja infrastrukture i javne rasvjete korištenjem obnovljivih izvora energije i razvojem zelene infrastrukture.</p>	<p>Smanjenje proračunskih prihoda uslijed krize uzrokovane pandemijom COVID-19;</p> <p>Konkurentnost drugih tržišta te česte izmjene zakonske regulative.</p>
POLOŽAJ I PROMET	<p>Povoljan geostrateški položaj; međunarodni prometni koridor prema BiH;</p> <p>Razvijena i razgranata cestovna mreža povezana s lokalnim, županijskim i nacionalnim prometnicama;.</p>	<p>Nedovoljna iskorištenost geostrateškog položaja za povećanje atraktivnosti područja Općine;</p> <p>Gužve na graničnom prijelazu.</p>	<p>Privlačenje investicija privatnog i javnog sektora;</p> <p>Daljnji razvoj prometne infrastrukture;</p> <p>Poticanje aktivnog načina života.</p>	<p>Zagađenost zraka i tla kao posljedica sve većeg broja prijevoznih sredstava te razvoja prometne infrastrukture;</p> <p>Rast cijena građevinskog materijala.</p>
PRIRODNI RESURSI	<p>Bogatstvo voda, obradivog tla, šuma, biološke i krajobrazne raznolikosti;</p> <p>Očuvana priroda i biološka raznolikost;</p>	<p>Nedovoljno iskorišten potencijal postojećih prirodnih resursa u svrhu održivog rasta i razvoja gospodarstva;</p> <p>Nedovoljna profiliranost i povezanost dostupnih prirodnih</p>	<p>Porast potražnje za specifičnim oblicima turizma temeljenim na prirodnim bogatstvima (izletnički, ruralni, avanturistički);</p> <p>Izgradnja zelene infrastrukture koja pozitivno djeluje na okoliš;</p>	<p>Ljudski faktor kao prijetnja očuvanju prirodnih resursa;</p> <p>Divlja odlagališta otpada;</p> <p>Tvari i kemikalije korištene u tradicionalnoj poljoprivredi;</p>

	Pristupačan reljef koji omogućuje raznoliku poljoprivrednu proizvodnju.	bogatstva s turizmom i gospodarstvom.	Očuvanje i poboljšanje bioraznolikosti te održivo upravljanje eko-sustavima, prirodnim dobrima i bioraznolikošću.	Klimatske promjene i prirodne katastrofe.
POLJOPRIVREDA I PODUZETNIŠTVO	<p>Velik broj poljoprivrednih gospodarstava;</p> <p>Značajna površina poljoprivrednog zemljišta;</p> <p>Pogodni klimatski uvjeti;</p> <p>Tlo pogodno za razvoj poljoprivredne djelatnosti.</p> <p>Razvijen sektor stočarstva i drvno-prerađivačke djelatnosti;</p> <p>Veliki broj aktivnih poljoprivrednih gospodarstava.</p>	<p>Trend pada broja obiteljskih gospodarstava</p> <p>Nedovoljno mladih osoba koje se bave poljoprivredom;</p> <p>Nedovoljno korištenje tehnoloških trendova u poljoprivrednoj proizvodnji i poduzetništvu;</p> <p>Nestabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda;</p> <p>Slaba orijentiranost na ekološku poljoprivredu;</p> <p>Nedovoljni financijski resursi poljoprivrednika za proširenje i usklađivanje proizvodnje;</p> <p>Nedovoljno uvođenje inovacijskih poljoprivrednih tehnologija;</p> <p>Nedovoljno izgrađena infrastruktura u gospodarskim zonama.</p>	<p>Intenzivnije korištenje EU fondova za rast i razvoj poljoprivrede poduzetništva i obrtništva;</p> <p>Poticanje prelaska poljoprivrednika u sustav ekološke poljoprivrede;</p> <p>Implementacija tehnoloških digitalnih rješenja za unaprijeđenje poljoprivredne proizvodnje;</p> <p>Potražnja za novim kulturama u poljoprivrednoj proizvodnji;</p> <p>Daljnje ulaganje u razvoj poduzetničke infrastrukture.</p>	<p>Starenje stanovništva;</p> <p>Prirodne nepogode;</p> <p>Konkurentnost stranih proizvoda;</p> <p>Slab interes mladih za bavljenje poljoprivredom;</p> <p>Iseljavanje stanovništva;</p> <p>Slab interes poljoprivrednika za promjenu postojećih proizvodnih paradigmi;</p> <p>Nacionalna politika usmjerena je na naglašavanje imidža Hrvatske kao obalne i morske zemlje;</p>

<p>STANOVNIŠTVO, ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA SKRB</p>	<p>Proaktivne, poticajne i pozitivne demografske mjere;</p> <p>Pad nezaposlenosti;</p> <p>Ulaganja u predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje;</p> <p>Zadovoljavajuća razina zdravstvene zaštite;</p> <p>Veliki broj stambenih jedinica za stanovanje.</p>	<p>Trend depopulacije;</p> <p>Negativan prirodni prirast;</p> <p>Nezaposlenost mladih osoba;</p> <p>Odseljavanje mladog stanovništva u veće sredine;</p> <p>Nedostatak učinkovitog rješavanja socijalnih i gospodarskih problema socijalno ugroženih skupina;</p> <p>Veliki broj stambenih jedinica neiskorišten;</p> <p>Nedovoljno sudjelovanje stanovništva u programima prevencije i zdravstvene zaštite.</p>	<p>Subvencije i mjere poticanja za poboljšanje demografske slike;</p> <p>Unaprjeđenje kvalitete života;</p> <p>Unapređenje sustava socijalne skrbi za najstarije i ranjivo stanovništvo;</p> <p>Stvaranje povoljnije klime za ostanak mladih osoba u Općini;</p>	<p>Neusklađenost sa stvarnim potrebama tržišta rada;</p> <p>Nastavak trenda iseljavanja stanovništva;</p> <p>Negativan prirodan priraštaj;</p> <p>Daljnje starenje stanovništva;</p> <p>Velika opterećenost u zdravstvu te problem njezine modernizacije i održavanja.</p>
<p>KULTURA, SPORT I OBRAZOVANJE</p>	<p>Postojanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine;</p> <p>Raznolika mogućnost organizacije civilnog društva u različite oblike udruživanja;</p> <p>Ulaganja u predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje;</p> <p>Dostupna sportska infrastruktura;</p> <p>Sufinanciranje rada djelatnosti sporta i kulture.</p>	<p>Nedovoljna svijest o važnosti cjeloživotnog obrazovanja;</p> <p>Nedostatna uključenost mladih u udruženjima u djelatnostima sporta i kulture;</p> <p>Neprikladnost sportske infrastrukture osobama s teškoćama u razvoju/osobama s invaliditetom;</p>	<p>Korištenje dodatnih izvora financiranja iz EU fondova izgradnju i obnovu kulturne, sportske i obrazovne infrastrukture;</p> <p>Obnova kulturne baštine;</p> <p>Razvoj programa za poticanje sporta i bavljenja rekreacijskim djelatnostima, posebice za invalide i osobe s teškoćama;</p>	<p>Nepredviđeni troškovi obnove i sanacije kulturne baštine vezani uz rast cijena materijala ili konzervatorske preporuke;</p> <p>Nepredviđeni troškovi radova i izgradnje planirane infrastrukture.</p>

			<p>Obnova kulturnih institucija, poput kinodvorane i knjižnice;</p> <p>Uređenje i opremanje dječjih igrališta te obnova postojeće sportske infrastrukture.</p>	
STRATEŠKI PROJEKT KOJI RJEŠAVA IDENTIFICIRANU SLABOST	SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
Uređenje i rekonstrukcija Trga hrvatskih branitelja	<p>Jedinstven i prepoznatljivi ambijentalni identitet;</p> <p>Dobro odvojen pješački i cestovni promet;</p> <p>Korištenje javnog trga u svrhu organiziranja manifestacija;</p> <p>Ishođena projektna dokumentacija.</p>	<p>Zastarjela komunalna infrastruktura na javnom trgu;</p> <p>Energetski neučinkovit sustav javne rasvjete.</p>	<p>Nov način rasporeda prostora;</p> <p>Veća energetska učinkovitost trgova i komunalne infrastrukture;</p> <p>Unaprjeđenje javne infrastrukture;</p> <p>Održavanje originalnog identiteta prostora.</p>	<p>Nepredviđeni rast troškova izgradnje i materijala;</p> <p>Neusklađenost oblikovanja, uređivanja i zaštite zelene infrastrukture.</p>
Izgradnja šetnice pokraj Save	<p>Ulaganja u razvoj turističkog sektora;</p> <p>Povećanje broja i važnosti turističkih manifestacija i događaja;</p> <p>Infrastrukturna povezanost.</p>	<p>Nedostatak turističke atraktivnosti Općine Stara Gradiška;</p> <p>Nerazvijena pristupna infrastruktura za spajanje na šetnicu.</p>	<p>Financiranje turističke infrastrukture iz EU sredstava;</p> <p>Prepoznatljivost Općine;</p> <p>Uređenje prostora u jednu komplementarnu cjelinu s jasnim vizualnim identitetom.</p>	<p>Sporost u ishođenju potrebne dokumentacije;</p> <p>Nepredviđeni troškovi gradnje vezani uz rast cijena materijala.</p>

Digitalizacija općinske uprave	<p>Pokrenut proces digitalizacije;</p> <p>Ulaganja u edukaciju djelatnika općinske uprave;</p> <p>Povećana dostupnost digitalnih usluga.</p>	<p>Nedovoljni razvijeni interni i eksterni digitalizacijski procesi unutar Općine;</p> <p>Sustav e-potpis još uvijek nije uveden;;</p> <p>Slabo korištenje sustava e-usluga (e-novorodnje).</p>	<p>Potpuna digitalizacija javnih e-usluga Općine;</p> <p>Uvođenje e-potpisa kao sredstva veće efikasnosti poslovanja;</p> <p>Povećanje informacijsko-komunikacijske pristupačnosti usluga.</p>	<p>Opiranje mijenjanju mentaliteta u procesu prijelaza s papirne na elektroničku obradu;</p> <p>Strah javnosti za informacijsku sigurnost i zaštitu osobnih podataka;</p> <p>Nedostatak IT stručnjaka na tržištu rada, a naročito u javnoj upravi.</p>
Uređenje sportsko – rekreativnog objekta za mlade	<p>Postojanje sportske infrastrukture;</p> <p>Zainteresiranost djece i mladih za organiziranim aktivnostima;</p> <p>Proaktivne, poticajne i pozitivne demografske mjere.</p>	<p>Energetska neučinkovitost postojeće zgrade;</p> <p>Zapušten prostor bivšeg NK „Sava“;</p> <p>Nepostojanje odgovarajućeg prostora za dnevno okupljanje mladih i provođenja aktivnosti.</p>	<p>Stavljanje u funkciju napuštene infrastrukture;</p> <p>Povećanje energetske učinkovitosti;</p> <p>Zadržavanje mladog stanovništva i poticanje dinamičnih i inovativnih aktivnosti;</p> <p>Organizacija sportskih aktivnosti.</p>	<p>Visoki troškovi obnove i rekonstrukcije;</p> <p>Nedostatak sportskih i inih programa i aktivnosti.</p> <p>Slab interes za korištenje stadiona.</p>
Uređenje izletišta „Starača“	<p>Atraktivnost prirodnog krajobraza i okoliša;</p> <p>Postojanje dječjeg igrališta;</p> <p>Postojanje pristupnih puteva.</p>	<p>Nerazvijena infrastruktura izletišta;</p> <p>Nepostojanje gastronomske ponude.</p>	<p>Podizanje kvalitete života stanovništva svih dobni skupina;</p> <p>Organizacija društvenih aktivnosti i događaja;</p> <p>Popularizacija zdravog načina života.</p>	<p>Zagađenost okoliša;</p> <p>Slabi interes mještana za korištenje izletišta.</p>
Uređenje knjižnice	<p>Postojanje prostora za uređenje knjižnice s potpunom infrastrukturom;</p> <p>Veliki fond knjiga i časopisa.</p>	<p>Trend depopulacije;</p> <p>Ovisnost o proračunu Općine.</p>	<p>Poticanje razvoja književnih tribina;</p> <p>Veće uključenje djece i mladih u aktivnosti.</p>	<p>Padajući interes za čitanje;</p> <p>Pristupačnost e-knjiga putem svakodnevnih tehnologija.</p>

<p>Nadogradnja mrtvačnice na mjesnom groblju u Uskocima</p>	<p>Potreba za povećanjem izgrađenosti i opremljenosti groblja; Kontinuirano ulaganje u mjesna groblja; Ishođena projektna dokumentacija</p>	<p>Ograničenost trenutnog prostornog kapaciteta objekta mrtvačnice; Dotrajalost pogrebne opreme; Visoka stopa mortaliteta.</p>	<p>EU izvori financiranja; Poboljšanje uvjeta održavanja pokopa.</p>	<p>Povećani troškovi rekonstrukcije; Nepredviđeni troškovi gradnje zbog povećanja cijena materijala i rada.</p>
<p>Uređenje muzeja u KP Domu</p>	<p>Snažna i profilirana ponuda povijesno-kulturne baštine; Jedinstveni vizualni identitet i povijesni značaj doma; Iskustvo u provođenju obnove i zaštite kulturne baštine.</p>	<p>KP Dom nije uopće saniran nakon Domovinskog rata; Urušeno krovšte; Zastarjela instalacija; Energetski neučinkovit sustav održavanja objekta.</p>	<p>Stvaranje jedinstvenog vizualnog identiteta KP Doma i okolnog prostora; Sanacija dijela zatvorskih ćelija; Provođenje znanstvenih istraživanja unutar zone zahvata; Izgradnja potpuno nove infrastrukture. Proširenje turističke ponude.</p>	<p>Dugotrajno rješavanje imovinsko-pravnih odnosa; Sporost u ishođenju potrebne dokumentacije Skupoća radova zbog konzervatorskih otkrića i preporuka..</p>
<p>Nastavak projekta rekonstrukcije Doma kulture u Staroj Gradiški</p>	<p>Osiguran prostor za održavanje različitih kulturnih manifestacija; Vizualno uređen prostor; Omogućen pristup osobama s invaliditetom; Dostatna financijska sredstva i pripremljena dokumentacija.</p>	<p>Nedovoljna izgrađenost okoline; Neodgovarajuća infrastruktura doma.</p>	<p>Dostatni izvori financiranja (gradski, nacionalni, EU fondovi); Sanacija okoline oko doma; Stvoreni bolji uvjeti za održavanje različitih kulturnih aktivnosti; Unaprijeđena infrastruktura.</p>	<p>Nepredviđeni troškovi izvođenja radova zbog rasta cijena materijala.</p>
<p>Uređenje Cvjetnog trga</p>	<p>Jedinstven i prepoznatljivi ambijentalni identitet;</p>	<p>Zastarjela komunalna infrastruktura na javnom trgu;</p>	<p>Veća energetska učinkovitost trgova i komunalne infrastrukture;</p>	<p>Nepredviđeni rast troškova izgradnje i materijala.</p>

	Vizualno uređen prostor; Dostupna financijska sredstva.	Energetski neučinkovit sustav javne rasvjete.	Unaprjeđenje javne infrastrukture; Održavanje izvornog identiteta prostora.	
Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u industrijskoj zoni – Ulica Ljudevita Gaja	Usmjerenost na povećanje sigurnosti u prometu; Postojeća industrijska zona. Dostatna financijska sredstva i pripremljena dokumentacija.	Nedovoljna izgrađenost prometne infrastrukture.	Dostatni izvori financiranja (gradski, nacionalni, EU fondovi); Jačanje industrijske zone.	Povećani troškovi rekonstrukcije; Nepredviđeni troškovi gradnje zbog povećanja cijena materijala i rada; Smanjenje poslovne aktivnosti zbog zatvaranja prometnice.
Sanacija nerazvrstanih cesta – poljskih puteva	Pristupačan teren; Ulaganja u održavanje prometne infrastrukture; Olakšan pristup poljoprivredno obrađivim površinama.	Dotrajalost poljskih puteva; Teška poljoprivredna mehanizacija..	Stvaranje uvjeta za učinkovitije obavljanje poljoprivredne djelatnosti. Dostupnost financijskih sredstava za izradu projektne tehničke dokumentacije, izvođenje radova i sanacije.	Nepovoljni klimatski uvjeti i prirodne nepogode.

4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE STARA GRADIŠKA ZA RAZDOBLJE 2021.-2025. GODINE

Strateško planiranje i razvoj Općine Stara Gradiška u razdoblju do 2025. godine temeljit će se na postavljenom strateškom okviru koji je dio Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021.-2025. godine. Strateški okvir definiran je kroz 14 razvojnih mjera: uređenje naselja i stanovanje; prostorno i urbanističko planiranje; komunalno gospodarstvo; odgoj i obrazovanje; briga o djeci; socijalna skrb; primarna zdravstvena zaštita; kultura; tjelesna kultura i sport; zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša; protupožarna i civilna zaštita; promet i održavanje javnih prometnica; gospodarski razvoj; lokalna uprava i administracija; demografija. Sve navedene mjere odgovaraju samoupravnom djelokrugu Općine Stara Gradiška. Po usvajanju Plana razvoja Brodsko-posavske županije mjere PP-a povezat će sa posebnim ciljevima županije, a u trenutku donošenja Provedbenog programa usklađene su sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine.

U okviru 14 mjera definirane su aktivnosti kroz koje će Općina Stara Gradiška pratiti uspješnost vlastitog strateškog planiranja te provedenih ciljeva i rezultata Provedbenog programa. Svaka od aktivnosti mjerit će se kroz definirane pokazatelje rezultata te utvrđene polazišne i ciljne vrijednosti za određeni pokazatelj rezultata. Uz to, važan element strateškog planiranja je i strateško planiranje proračunskih sredstava koja su potrebna za realizaciju mjera, aktivnosti i projekata. Shodno tome, strateški okvir Provedbenog programa obuhvaća poveznicu s proračunom Općine. Detaljan pregled mjera i aktivnosti zajedno sa akcijskim i financijskim planom nalazi se u PRILOGU 1 Provedbenog programa Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021.-2025. godine.

4.1.Mjere, aktivnosti i razvojni projekti

1. Uređenje naselja i stanovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
1.1. Obnova, opremanje prostora i uređenje okoliša Doma kulture u Staroj Gradiški	Broj dana korištenja prostora	0	50	PROGRAM 1006 UPRAVLJANJE IMOVINOM (K100602)
1.2. Uređenje sportskog objekta „SPIN“	Broj korisnika prostora	0	60	PROGRAM 1006 UPRAVLJANJE IMOVINOM (K100601)
1.3. Sufinanciranje troškova obnove krovništva na stambenoj zgradi u Ul. kralja Tomislava	Postotak uređenog krovništva	0	100	PROGRAM 1006 UPRAVLJANJE IMOVINOM (A100602)
1.4. Aktivnosti vezane za poboljšanje pristupa internetu	Broj korisnika	50	220	1007 RAZVOJ ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA (A100701)

Navedenim projektima i aktivnostima cilj je osigurati kontinuirano održavanje poslovnih prostora i objekata javne namjene te poboljšanje i unapređenje njihove funkcionalnosti.

POTENCIJALNI PROJEKTI KOJI ĆE SE PROVODITI U MANDATNOM RAZDOBLJU 2021-2025

- Izrada projektne dokumentacije za uređenje „savske kuće“ i spomen sobe u bivšem zatvoru Stara Gradiška

2. Prostorno i urbanističko planiranje				
Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
2.1 Izrada elaborata o izmjenama i dopunama PPU-a općine Stara Gradiška	Izrađen i usvojen dokument o izmjenama PPU-a Općine	0	1	PROGRAM 1011 PROSTORNO PLANIRANJE (K101101)

Cilj provedbe navedene aktivnosti u mjeri prostornog i urbanističkog planiranja je stvaranje uvjeta za održivi društveni i gospodarski napredak s naglaskom na zaštitu prirode i okoliša Općine.

3. Komunalno gospodarstvo				
Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
3.1. izgradnja staza i prostora za ispraćaj, te opremanje mrtvačnice u Uskocima	Dužina novo izgrađenih staza	508	623	PROGRAM 1009 ORŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE (A100902) PROGRAM 1010 IZGRADNJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE (K100001)
	Opremljen i izgrađen prostor za ispraćaj na groblju u Uskocima	1	2	
3.2. Opremanje novoizgrađene mrtvačnice u Gređanima	Opremljen prostor	0	1	PROGRAM 1009 ORŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE (A100905)

Cilj navedenih aktivnosti je poboljšanje komunalnih usluga kroz izgradnju objekata i opremanje prostora za ispraćaj za sve mještane na području Općine bez obzira na njihovu vjeroispovijest.

4. Odgoj i obrazovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
4.1. provođenje pred škole	Broj djece koja pohađa program pred škole sa područja Općine	5	5	PROGRAM 1014 PREDŠKOLSKI ODGOJ (A101401)
4.2. Sufinanciranje boravka u dječjem vrtiću	Broj djece koja pohađaju dječji vrtić	4	5	PROGRAM 1014 PREDŠKOLSKI ODGOJ (A101402)
4.3. nabavka nastavnih pomagala za osnovnu školu	broj učenika kojima su nabavljena nastavna pomagala	42	36	PROGRAM 1015 OSNOVNO I SREDNJEŠKOLSKO OBRAZOVANJE (A101501)
4.4. sufinanciranje troška smještaja i prijevoza učenika srednjih škola	Broj učenika korisnika aktivnosti	52	43	PROGRAM 1015 OSNOVNO I SREDNJEŠKOLSKO OBRAZOVANJE (A101502)
4.5. stipendiranje studenata	Sklopljeni ugovori sa studentima stipendistima	6	6	PROGRAM 1016 VISOKO OBRAZOVANJE (A101601)

Cilj ove mjere je poboljšati obrazovnu strukturu na području Općine i omogućiti kroz navedene aktivnosti stvoriti bolje uvijete kroz sve stupnjeve obrazovanja.

5. Briga o djeci

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
5.1. Dodjela novčanih sredstava za opremu novorođenčeta	Broj djece korisnika potpore	4	4	PROGRAM 1020 SOCIJALNE SKRBI (A102002, A102003)
5.2. podjela darova za sv. Nikolu	Broj djece predškolskog i osnovno školskog uzrasta	73	65	

Osiguranim sredstvima u Proračunu Općine novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta Općine Stara Gradiška iznosi:

- za prvo dijete roditelja podnositelja zahtjeva – 10.000,00 kuna koje će se isplatiti u cijelosti;
- za drugo dijete roditelja podnositelja zahtjeva – 20.000,00 kuna koje će se isplatiti u dva jednaka obroka, tijekom dvije godine;
- za treće dijete roditelja podnositelja zahtjeva - 30.000,00 kuna koje će se isplatiti u jednakim godišnjim obrocima, tijekom 3 kalendarske godine;
- za četvrto dijete roditelja podnositelja zahtjeva – 40.000,00 kuna koje će se isplatiti u jednakim godišnjim obrocima, tijekom 4 kalendarske godine,
- za peto i svako sljedeće dijete roditelja podnositelja zahtjeva – 50.000, 00 kuna koje će se isplatiti u jednakim godišnjim iznosima, tijekom 5 kalendarskih godina.

Cilj ove mjere je poticanje nataliteta i zadržavanje mladih na području Općine.

6. Socijalna skrb

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
6.1. jednokratne pomoći pojedincima i obiteljima	Broj korisnika naknada	45	47	PROGRAM 1020 SOCIJALNA SKRB (A102001)
6.2. podjela novčane pomoći staračkim kućanstvima	Broj korisnika naknade	30	30	PROGRAM 1020 SOCIJALNA SKRB (A102004)
6.3. financiranje rada i djelovanje Crvenog križa	Broj korisnika usluga Crvenog križa sa područja Općine	20	20	PROGRAM 1020 SOCIJALNA SKRB (A102005)

Provedbom aktivnosti iz ove mjere doprinosi se smanjenju rizika od siromaštva i socijalne isključenosti kod socijalno najugroženijih kategorija.

7. Primarna zdravstvena zaštita

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
7.1. sufinanciranje opremanja rodilišta u Općoj bolnici Nova Gradiška	Opremljeno rodilište	0	1	PROGRAM 2024 ZDRAVSTVO (T102401)
7.2. provođenje dezinfekcije komaraca	Broj larvicidnih tretmana	2	2	PROGRAM 1022 ZAŠTITA, OČUVANJE I UNAPREĐENJE ZDRAVLJA (A102101)
7.3. provođenje deratizacije kućanstva, objekata javne namjene i javnih površina	Broj tretmana	2	2	
7.4. skupljanje i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja	Broj zbrinutih životinja	3	1	PROGRAM 1022 ZAŠTITA, OČUVANJE I UNAPREĐENJE ZDRAVLJA (A102102)

8. Kultura, tjelesna kultura i sport

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
8.1. financiranje rada radio postaje „Bljesak“	Izvešće o radu	1	1	PROGRAM 1018 KULTURA, SPORT I INFORMIRANJE (A101801)
8.2. uređenje sportskog terena	Uređeni sportski teren	0	1	PROGRAM 1018 KULTURA, SPORT I INFORMIRANJE (K101801)
8.3. organiziranje kazališnih predstava	Broj organiziranih kazališnih predstava	0	1	PROGRAM 1018 KULTURA, SPORT I INFORMIRANJE (A101802)

POTENCIJALNI PROJEKTI KOJI ĆE SE PROVODITI U MANDATNOM RAZDOBLJU 2021-2025

- Uređenje i opremanje knjižnice.

Cilj mjere je osiguravanje uvjeta za pravodobno izvještavanje javnosti, te omogućiti uvjete za kulturni razvoj djece i mladih sa područja Općine.

9. Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
9.1. sufinanciranje projekata energetske učinkovitosti obiteljskih kuća	Broj izrađenih energetskih certifikata	17	17	PROGRAM 1017 ZAŠTITA OKOLIŠA (T101701)
9.2. sanacija divljih deponija	Količina saniranog otpada (t)	30	30	PROGRAM 1012 GOSPODARENJE OTPADOM (A101202)
9.3. nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	Broj nabavljenih spremnika	320	320	PROGRAM 1012 GOSPODARENJE OTPADOM (T101201)

Provođenjem navedenih aktivnosti cilj je povećati korištenje obnovljivih izvora energije i pridonijeti poboljšanju zaštite okoliša na području Općine.

10. Protupožarna i civilna zaštita

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
10.1. financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti DVD-a Donji Varoš	Potpisani ugovor o redovnom financiranju	1	1	PROGRAM 1020 ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA (A102101)
10.2. izrada strateških dokumenata civilne zaštite	Izrađeni strateški dokument	0	1	PROGRAM 1020 ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE ZAŠTITE ZAŠTITA (A102102)
10.3. sufinanciranje rada Hrvatske gorske službe spašavanja	Godišnje izvješće o radu	1	1	PROGRAM 1020 ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE ZAŠTITE (A102103)

Cilj mjere je kroz navedene aktivnosti financijskim sredstvima i kvalitetnim kadrom osnažiti sustav civilne zaštite na području Općine

11. Promet i održavanje javnih prometnica

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
11.1. Rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstane ceste u Ul. Ljudevita Posavskog	Dužina obnovljene prometnice (m)	235	235	PROGRAM 1010 IZGRADNJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE (K101002, K101003, K101004, K101005) PROGRAM 1043 ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
	Broj parkirališnih mjesta	0	42	
	dužina pješačkih staza	0	163	
11.2. rekonstrukcija mosta na kanalu Strug između Donjeg Varoša i Pivara	Izrađena projektna dokumentacija	0	1	
	Izgrađen most	0	1	
11.3. uređenje šetnice Obale slavonskih graničara	Uređena šetnica	0	1	
11.4. Uređenje pješačkih staza i nabava urbane opreme na Cvjetnom trgu	Dužina izgrađenih staza (m)	0	100	
	Izgrađeno dječje igralište	0	1	
11.5. izgradnja autobusnog stajališta	broj novoizgrađenih autobusnih stajališta	1	2	
11.6. Uređenje Trga hrvatskih branitelja	Uređena javna površina (m ²)	0	43386	
11.7. Izrada projektne dokumentacije za uređenje kanala Starača	Izrađena projektna dokumentacija	0	1	

Projekt Modernizacija ulice u Staroj Gradiški je završetak radova rekonstrukcije nerazvrstane ceste u proizvodno-poslovnoj zoni te se odnosi na izgradnju pješačke staze, javne rasvjete i parkirališta.

POTENCIJALNI PROJEKTI KOJI ĆE SE PROVODITI U MANDATNOM RAZDOBLJU 2021-2025

- Izrada projektne dokumentacije i izvođenje radova rekonstrukcije mosta na kanalu Strug između Donjeg Varoša i Pivara
- Uređenje šetnice Obale slavonskih graničara
- Izgradnja pješačkih staza, postavljanje urbane opreme i izgradnja autobusnog stajališta na Cvjetnom trgu

- Uređenje trga hrvatskih branitelja - rekonstrukcija prometnice i revitalizacija parka
- Izrada projektne dokumentacije za uređenje kanala Starača

12. Gospodarski razvoj

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
12.1. Nasipanje poljskih putova	Dužina saniranih poljskih putova (m)	1500	3500	PROGRAM 1006 POTPORA POLJOPRIVEREDI (A100801, A100802, T100801, T100802)
12.2. sufinanciranje analize plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima	Smanjenje troškova proizvodnje (%)	5	5	
12.3. sufinanciranje izrade natječajne dokumentacije za korištenje fondova EU	Broj kandidiranih projekata na natječajima za korištenje EU fondova	0	23	

Cilj mjere omogućiti uvjete za brži i kvalitetniji razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

13. Lokalna uprava i administracija

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
13.1. nabavka fotokopirnog uređaja i informatičke opreme	Nabavljena informatička oprema	0	4	PROGRAM 1005 PRIPREMA I DONOŠENJE AKATA IZ DJELOKRUGA TJELA (K100501)

Cilj navedene aktivnosti je unapređenje kvalitete usluge i rada općinske uprave te uvođenje procesa digitalizacije.

14. Demografija

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
14.1. isplate novčanih sredstava za opremu novorođenčeta	Broj donošenih rješenja	4	6	PROGRAM 1019 SOCIJALNA SKRB (A101902)

Svrha i cilj ove mjere je poboljšanje demografske slike područja koje zbog ratnih stradanja i zbog iseljavanja mladih radi opće ekonomske situacije ima negativni demografski trend.

5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave sastavni je dio procesa strateškog planiranja i definirano je Pravilnikom o Strateškom planiranju. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (definirani u strateškom okviru Općine Stara Gradiška) kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini JLS te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta.

5.1. Praćenje i izvještavanje

Za provedbu ovoga Provedbenog programa te za praćenje i izvještavanje o provedbi nadležna je Općina Stara Gradiška na čelu s načelnikom kao odgovornom osobom. Općina Stara Gradiška koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih dostizanju i ispunjenju vizije Općine. Načelnik će imenovati lokalnog koordinatora koji će biti odgovoran za koordinaciju provedbe. Načelnik je odgovoran za redovno izvještavanje o provedbi Provedbenog programa i uspješnosti zadanih ciljeva. Na godišnjoj osnovi, krajem svake kalendarske godine, a najkasnije do 20. prosinca revidirat će se Provedbeni program Općine Stara Gradiška. Praćenje provedbe odvija se tako da odgovorna osoba priprema godišnja izvješća o provedbi. Općinsko vijeće zaprima i odobrava godišnja izvješća te daje preporuke za unaprjeđenje izvršavanja. Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Općine Stara Gradiška bit će objavljena na službenim internetskim stranicama Općine Stara Gradiška.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja;
- učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja;
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera;
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja;
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata;
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JLS-a propisani su Pravilnikom o SP-u.

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi:	Rok za izvješće:
Provedbeni program Općine Stara Gradiška za razdoblje 2021.-2025. godine	Polugodišnje	Regionalni koordinator; Lokalni koordinator	Predstavničko tijelo; Koordinacijsko tijelo	do 31. srpnja tekuće godine (za tekuću godinu); do 31. siječnja tekuće godine (za prethodnu godinu)

Proces praćenja i izvještavanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

1. Uspostava institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe;
2. Identifikacija zahtjeva praćenja;
3. Uspostava mreže osoba za praćenje;
4. Izvještavanje o rezultatima;
5. Identifikacija mogućih problema;
6. Pokretanje preventivnih mjera rješavanja problema;
7. Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja.

5.2. Vrednovanje akata strateškog planiranja

Postupak vrednovanja akta strateškoga planiranja neovisna je usporedba i ocjena očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinka provedbe Provedbenog programa. Pravilnikom o strateškom planiranju definirana je obveza vrednovanja akata strateškoga planiranja samo za srednjoročne i dugoročne akte. Prema tome, obveza vrednovanja Provedbenog programa nije definirana Zakonom o strateškom planiranju, ali ukoliko se ukaže potreba za provedbom istog za daljnje formiranje javnih politika, a sukladno financijskim mogućnostima Općine Stara Gradiška, vrednovanje će se provesti prema niže navedenoj metodologiji.

Sustav vrednovanja temelji se na sljedećim parametrima:

- Vrednovanje provode unutarnji i/ili vanjski stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za izradu i provedbu akata strateškoga planiranja;
- Načelnik koji je nadležan za pokretanje izrade akata strateškoga planiranja donosi odluku o početku postupka vrednovanja;
- Rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškoga planiranja utvrđeni postupkom vrednovanja predstavljaju temelj za reviziju javnih politika i daljnje procese strateškoga planiranja.

Metodologija vrednovanja primijenit će se sukladno pravilima definiranim u Priručniku o strateškom planiranju te Pravilniku o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškoga planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.